

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. július 14.

bb.1. csatornaépítések a fővárosban

i -don hi/ok -cz

1972. július 14.

a fővárosban az alapközművek közül a legtöbb gondot a csatorna hiánya okozza. a meglévő hálózat hossza 2 100 kilométer, annyi mint budapest és a libanoni főváros, beyruth közötti távolság. a hálózat bővítésére, a meglévők korszerűsítésére a csatornázási művek esztendőről esztendőre több száz millió forintot - az idén például 270 milliót - fordít.

a pénznek mintegy felét az új lakótelepek előközművesítésére, a peremkerületek csatornázására használják föl. idei munkájukat egy-egy városrész nagyobb arányú fejlesztése jellemzi. a xxii. kerületben például a leányka utcai lakónegyed kap csatornát. nagyszabású munka folyik a xi. kerületben is. itt a galvani utcai és andor utcai szennyvízfogyasztót már úgy építik, hogy a budaörsi uti és az örmezei lakótelep szennyvizének elvezetésére is alkalmas legyen. a xvi. kerületben, a szabadság ut mentén húzódó csatorna az ugynevezett agglomerációs vizeket - a többi között kistarcsa és nagytarcsa szennyvizét - gyűjti össze.

rákospalota és ujjpest határában átemelőtelepeket létesítenek. több évre szóló program az ujjpesti magas- és mélyzóna átépítése. ennek lényege, hogy a iv. kerület magasabban és mélyebben fekvő részei - az árpád ut és környéke a városközponttal, illetve a megyeri ut és a főtí ut környéke - kapnak egy-egy főgyűjtő-rendszert.

/folyt.köv./

- 1 -

bb.1./csatornaépítések...folyt./ok

a csatornázási művek a munkálatok meggyorsítására új építési eljárást vezetett be. ezt az alagút-építési módszert először pest-erzsébeten, az ősz szabó jános utcában alkalmazták. itt hamarosan befejezik a munkát. az új csatornaépítési eljárás előnye, hogy földkiemelés nélkül, minden eddiginél gyorsabban lehet fektetni a vas-gyűrűket.

a csatornázási művek idej feladata a metró kelet-nyugati vonalának második szakaszán levő, megbolygatott csomópontjainak rendbehozatala. így az erőket a bem tér és a battány tér rendezésére összpontosítják. várhatóan az év végére fejezik be a x. kerületi kőbányai főgyűjtőcsatorna és a xvii. kerületi főgyűjtő egyik szakaszának építését.

a vállalat dolgozóinak egy része az elavult csatornák felújítását, illetve kicserélését végzi. jelenleg a fehérvári uton és az erzsébet királyné utján dolgoznak. a ix. kerületben a soroksári utnak a koppányi utca és a határ utca közötti részén húzódó csatornát korszerűsítik./mti/

bb.2. világjáró szegedi hangszerek - export tizenhat országba

vid/ká/ok -cz

1972. július 13.

a szegedi hangszergyár termékeit - kizárólag hurossz hangszereket - 16 ország vásárolja. az üzem kilencven százalékban exportra dolgozik. csupán hegedűből 16 000-et készítenek az idén sokféle méretben. ezenkívül több ezer cselló, brácsa és nagybőgő készül szibériai fenyőből, hazai jávorfából és afrikai ébenfából. a gyártás üzemi körülmények között is időigényes: három-négy hónap kell ahhoz, hogy a hatalmas nyers rönkökből hangszer „szülessen”, a megrendelők között tengerentúli államok is szerepelnek. a régi vásárló kanada mellett újabban chilébe és kubába küldtek cselló és hegedű mintapéldányokat./mti/

- 2 -

bb.4. javult a tej és a tejtermékek minősége, de baj van a feliratokkal

i jf/pá/ie/ok la

1972. július 14.

a nyári szezonban fokozottabban ellenőrzik a tejet és a tejtermékeket a megyei és a fővárosi élelmiszerellenőrző- és vegyvizsgáló intézetek. az a tapasztalat, hogy az elmúlt év nyarához képest javult a termékek minősége, a fogyasztók higiénikus körülmények között előállított áruvásárolhatnak jobb csomagolásban. ezt a megállapítást különben igazolja, hogy kevesebb a vásárlói reklamáció is. az ellenőrök azonban még mindig jócskán találtak kifogásolni valót. egyebek között például azt, hogy a tej és a tejtermékek csomagoló anyagán a jelölések gyakran olvashatatlanok, más-kor pedig az üzletekben elfelejtik kifüggeszteni a tej, a vaj, a túró stb. szavatossági idejét, de ezen a téren is van javulás: az étkezési tehéntúró, az ömlesztett és a félkemény sajtok már megfelelő feliratokkal kerülnek forgalomba.

a tejipari üzemek az előírt tárolási hőmérsékletet mindenhol betartják, megfelelő hűtőkocsijuk azonban nincsen elegendő, emiatt a termékek egyrésze szállítás közben meg nem engedhető módon felmelegszik. sokszor a kereskedelemnek sincsen elegendő hűtőgultja, és ezért esetenként minőség-hibás termékek is eljutnak a fogyasztókhoz. amennyiben kiderül, hogy rossz minőségű illetve lejárt szavatossági idejű árut adnak el a boltok, nem marad el a felelősségrevonás, az ellenőrök minden esetben megteszik a szükséges intézkedéseket.

szabálysértési eljárást indítottak a soproni tejüzem ellen, anonnán a megengedettnél nagyobb víztartalmu vajat szállítottak az üzletekbe és polipack tej, valamint nagyobb mennyiségű tejfőlt került - a zárógép hibája miatt - sulyhiánnyal a fogyasztókhoz. az üzem vezetőit figyelmeztették, amennyiben a jövőben hasonló mulasztásokat tapasztalnak, úgy gazdasági bírság kiszabását javasolják. zala megyében nem megfelelő minőségű tejfőlt forgalmazását tiltották meg az ellenőrök, debrecenben pedig rosszul sikerült sajt-széria árusítását szüntették meg a helyi intézet kezdeményezésére./mti/

- 3 -

bb.5. a kiskunságban már az ősszel megkezdődnek a petőfi-émlékünnepségek

vid/ká/ok -cz

1972. július 14.

bács-kiskun megyében, ahol a legtöbb petőfi-émlékhelyet tartják számon, munkához láttak a költő születése 150. évfordulójának ünnepségeit előkészítő társadalmi bizottságok. kiskunság híres petőfi-émlékhelyein már ez év őszén megkezdődnek a petőfi-év helyi jellegű eseményei.

elsőként szeptemberben szabadszálláson a külföldi petőfi-kultuszról, kunszentmiklóson pedig petőfi költészetének szimbolikájáról tartanak tudományos szintű előadást. több helyen vetélkedőket szerveznek, amelyeken a költővel, s korával, a szabadságharcos időkkel kapcsolatos kérdésekre kell válaszolniuk a résztvevőknek. kecskemét októberben petőfi-szavalóversenyt rendez, amelyen a város általános-, közép- és főiskolás diákjai vehetnek részt.

a kecskeméti katona józsef színház is részt vállalt a programból: bemutatja fekete sándor petőfi című drámáját, a költő szülőhelyén, kiskőrösön, majd kiskunfélegyházán./mti/

...

bb.7. az idei ásatási évad első leletei gorsiumban: 7-8 században eltemetett nő sírjára bukkantak a régészek

vid/ká/ok -cz

1972. július 14.

néhány napja kezdődött meg az idei ásatási évad hazánk egyik legjelentősebb római kori ásatásának színhelyén, a táci gorsiumban, s a régészek máris értékes leletekre bukkantak. feltártak egy, a 7-8. században eltemetett nő sírját, amelyben ezüst fülbevalókat, nyakláncot, gyöngysort, övkarikát, vascsatot és egyéb tárgyakat találtak.

a lelet azért jelentős, mert ismételten bizonyítja, hogy a római kornal együtt nem ért véget gorsium léte: még a honfoglaló magyarok is találtak lakosságot a római kori városkában./mti/

...

- 4 -

bb.8. hazai műkedvelő művészeink nyári, őszi tervei . röplj páva-körök országos bemutatója

i nn/pá/hi/ok -cz

1972. július 14.

mozgalmas hónapok következnek hazai műkedvelőink számára: több mint tíz kiállításon, fesztiválon adnak számot tudásukról, felkészültségükről, tehetségükről. a közeljövőben sorra kerülő tárlatok közül az egyik legérdekesebbnek a kis jankó bori országos himzőpályázat munkáinak kiállítása ígérkezik, amely augusztus 12-től fogadja a látogatókat. ezt - a borsod megyei tanáccsal, s miskolc város tanácsával együttműködve - a népi párművészeti tanács és a népművelési intézet rendezi. a bemutató jó alkalom arra is, hogy az érdeklődők előtt felvonultassák a környező országok himzészkollektívái és az ide érkező szakemberekkel nemzetközi tanácskozást rendezzenek e sajátos népművészeti foglalkozás jelenéről, jövőéről. ugyancsak nagy visszhangra számíthat a xx. országos - és egyben az első nemzetközi - amatőr filmfesztivál, amely székesszevárvárott lesz október 12-15 között. erre az ezeréves európai városok amatőr filmklubjainak képviselőit hívják meg.

visegrádon találkoznak a pest megyei tanács szervezésében augusztus 12-én és 13-án a műkedvelő színjátszók. augusztus 20-án tartják országos bemutatójukat a röplj páva-körök. a veszprém megyei tanáccsal együttműködve augusztus 19-én és 20-án keszthelyen megrendezik a magyarországi nemzetiségi szövetségek néptánc fesztiváljukat. ugyancsak a következő hónapban lesz a szövetségi néptáncosok negyedik országos találkozója. augusztus eseménye még a szegedi fotószalon megnyitása, valamint a kiz központi bizottsága és a népi iparművészeti tanács által meghirdetett ifju népművész pályázat eredményeinek értékelése és ebből az alkalomból kiállítás szervezése.

a színjátszók országos pódium fesztiváljának dátuma: szeptember 22-24. ugyancsak ősszel - pest és buda egyesítésének 100. évfordulója tiszteletére - fővárosunkban vetélkednek a budapesti színjátszó csoportok, irodalmi színpadok.

októberben országos fotóművészeti kiállítás nyílik. ezt a budapesti fotóklub patronálja. akkor hirdetik ki a gelencsér sebestyén országos fazekas-pályázat eredményét is: október 21-én és 22-én nagykanizsán bonyolítják le az immár hagyományos nemzetközi sonder-klasse társastánc-versenyt is, a zala megyei tanács és nagykanizsa város tanácsa szervezésében. novemberben balasagyarmaton országos irodalmi színpadi napok, lesznek ahol legjobb hazai műkedvelő vers- és prózamondóink adnak egymásnak találkozót./mti/

...

- 5 -

bb.10. több mint 86 ezer egyetemista, főiskolás fejezi be a tanévet - adatok az idei tanév felsőoktatási eredményeiről

i sző/fk/hi/ok -cz

1972. július 14.

néhány nap múlva országszerte befejeződik a tanév a hazai felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain. a szakemberek összegezték a most záruló tanév eredményeit, számszerű jellemzőit.

az adatokból kiderül, hogy a jelenlegi tanévben együttevén 86 311 hallgatója volt az egyetemnek, főiskolának nappali, esti és levelező tagozatainak, ez az előző tanév létszámához képest csaknem 6 ezres növekedést jelent. a nappali tagozatokon 56 340-en tanultak, mintegy két és félezerrel többen, mint 1970-71-ben. az esti tagozatok hallgatóinak száma 7 874 volt: itt némi apadás tapasztalható: tavaly 8 177 volt a létszám, számszerűségében a levelező fakultásokon legnagyobb a növekedés; az egy évvel korábbi 18 538-al szemben 22 097 a hallgató.

hazánknak jelenleg 62 felsőoktatási intézménye van, éppen egy tucattal kevesebb, mint 1970-71-ben. ugyanakkor egy esztendő alatt mintegy 500-zal gyarapodott az oktatói létszám, s ma már 10 312 tanár vezetésével sajátítják el az egyetemek-főiskolák diákjai szakmájuk ismereteit.

a felsőoktatási intézmények utolsó évfolyamain együttevén 20 003-an végeznek a most záruló tanévben. Legtöbben - szám szerint 12 246-an - a nappali tagozatokon szerzik meg diplomájukat. az esti tagozatokon 1 566-an, a levelezőn 6 196-an fejezik be tanulmányaikat. együttevén az idén mintegy 2 ezerrel több a diplomázó mint tavaly. a fizikai dolgozók gyermekeinek száma a nappali tagozatokon 19 863, abszolút számban mintegy 700-zal több, mint a korábbi tanévben. arányuk azonban valamelyest csökkent: az összes hallgató 36.6 százaléka a munkás-paraszt fiatal, tavaly még 36.9, azelőtt pedig 37.1 volt. arányában, és abszolút számában egyaránt csökkent a mezőgazdasági fizikai dolgozó szülők gyermekeinek részvétele a felsőoktatásban: jelenleg 5 059 a parasztfiatalok létszáma az egyetemeken, főiskolákon, s ez az összhallgatók 9.3 százalékát jelenti. az előző tanévben 9.3 két évvel korábban pedig éppen 10 százalék volt az arányuk. az országos átlagon belül is kedvezőtlenebb a részvételük a tudományegyetemeken, a műszaki egyetemeken, a művészeti főiskolákon, az orvostudományi egyetemeken, a testnevelési főiskolán és az ipari technikumokban - ezeken a helyeken a hat százalékot sem éri el.

/folyt.köv./

- 6 -

bb.10./több mint 86 ezer egyetemista....folyt./ok

örvendetesen tovább javult a hallgatók szociális helyzete. az idén 27 470 egyetemistának-főiskolásnak - a nappali tagozatos hallgatók 48.8. százalékának - tudtak helyet biztosítani a diákokthozonokban. kedvezményes ebédben 11 644 hallgató részesült. rendszeres pénzbeli támogatást 29 410 diák kapott, vagyis az összes nappali tagozatos hallgató 52.2 százaléka. évről-évre csökken a társadalmi ösztöndíjra váró hallgatók száma: öt esztendővel ezelőtt még 7 715 volt, a jelenlegi tanévben számuk az 5 ezret sem érte el./mti/

...

IGÉNYBE

bb. 3. szünőben a vállalati „önfejűség”, ? - közgazdaságtudó - sok segítik a gazdaságtalan termelés felszámolását.

rj -cz n

1972. július 14.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa írja:

a gazdaságosabb termelés érdekében vállalatunk mind gyakrabban és egyre nagyobb mértékben veszik igénybe a közgazdaságtudomány elméleti szakembereinek a segítségét.

dr. megyeri endre, a közgazdaságtudományi egyetem ipargazdasági tanszékének tanszékvezető tanára elmondta, hogy a gyártóüzemek részéről korábban tapasztalt merev elzárkózás, „önfejűség”, örvendetes módon megszűnőben van. a termelővállalatok egyre inkább igénylik a gyakorlati üzemvitel során felmerülő, a gazdaságos termelést akadályozó problémák megalapozott elméleti, tudományos megválaszolását.

- közgazdaszaink nagyon sokoldalú, komplex elemző munkáját követeli ez, - mondotta-, mivel még magának a gazdaságosság fogalmának a tisztázása is komoly feladatot jelent. helyes vállalati döntések viszont csakis akkor születhetnek, ha tökéletes megbízhatósággal meg tudjuk állapítani, hogy a gazdasági tevékenységek közül mit tekinthetünk „gazdaságosnak”, és mit „gazdaságtalannak”, az esetek jelentős részében ez világos, mégis viszonylag széles területen csak munkaigényes, tudományos elemző tevékenységgel „diagnosztizálható”,

- a gazdaságtalan fejlesztések egyik fő oka az, hogy a vállalatok a beruházások tervezésénél a rövid illetve hosszú távon ható tényezőket nem eléggé - különböztetik meg - a legtöbb esetben csak a pillanatnyi konjunkturát veszik figyelembe. ez a helytelen szemlélet azután a gazdaságtalan termelés egyik jelentős forrásává válik, mert mire egy adott beruházás megvalósul, már kevésbé előnyös áron kell a termékeket értékesíteni, mint ahogy eredetileg kalkulálták.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 3. / szünőben... 1. folyt./rj

- tanszékünk egyik feladata éppen az, hogy a gazdasági tevékenységek elemzésénél elkülönítsük azokat a tényezőket, amelyek a vállalat pillanatnyi jövedelmezőségét javítják ugyan, hosszabb távon azonban a népgazdasági hatékonyságot már rontják.

- a gazdaságtalan termelés másik oka az, hogy a megfelelő döntésekhez szükséges adatok hiányoznak, vagy nem elég megbízhatóak. a vállalatok információs rendszere ugyanis jelenleg nem elég korszerű. a gazdaságos termelés előfeltétele egy olyan információs rendszer kialakítása, amely tartalmazza a döntések megalkotásához szükséges adatokat, s képes ezeket az adatokat a döntéseknél figyelembe veendő változók - termelés, forgalom, eszközigeny, világpiaci árak változása, konjunktúra - szerint csoportosítani.

- a „tettenért”, gazdaságtalan termelés leállítása sok esetben nagyon nehéz feladat. a fogyasztók ugyanis rendszerint nem jó szemmel nézik a gazdaságtalan termékek gyártásának megszüntetését, mivel azoknak importból történő pótlása a legtöbbször nehézségbe ütközik éppen ezért a gazdaságtalan termelés felszámolásának egyik fontos feltétele a bel- és külkereskedelem, valamint a termelők megfelelő együttműködése. a vállalatok idejében jelezzék, ha valamely cikk hazai előállítását meg akarják szüntetni, hogy annak pótlásáról kellő időben gondoskodni lehessen.

- a gazdaságtalan termelés további „melegágya”, az hogy sok esetben nem vagy rosszul mérik fel a várható beruházási igényeket. nem egy esetben kisebb kapacitást igénylő termékeket a szükségesnél drágábban állítanak elő, és így azok értékesítése nehézségekbe ütközik. az új gazdaságirányítási rendszer itt némi változást hozott mivel a döntések gazdasági hatását egyre inkább érezteti a vállalatokkal, s így megfontoltabb előkészítő munkára ösztönzi őket. ennek pozitív jelei ma már egyre szélesebb területeken tapasztalhatók. /mti/

--

- 8 -

bb. 6. könyvtárosok és dokumentátorok nemzetközi tanácskozásai
budapesten

t/nn/pá/rj hi -cz

1972. július 14.

mintegy ezer meghívott részvételével a közeljövőben rendezik meg a könyvtárosok és dokumentátorok nemzetközi tanácskozásait budapesten: a könyvtáros egyesületek nemzetközi szövetsége /ifla/ és a nemzetközi dokumentációs szövetség /fid/ a nemzetközi könyvnyomtatás jegyében tartja konferenciáit a magyar fővárosban. az ifla tanácskozásának dátuma: augusztus 26-szeptember 2. a magyar tudományos akadémián sorra kerülő üléseken az olvasás a változó világban című témát vitatják meg. az egyesület 28 szekciójában és szakbizottságában a szakemberek a művelődési, tudományos és gazdasági célok megvalósításával összefüggő szakmai kérdésekről tárgyalnak és ugyanakkor megbeszélik a különböző jellegű könyvtárak teendőit és azok fejlesztésének problémáit is. vendégeink szakmai programját budapesti és vidéki könyvtárlátogatások, találkozók egészítik ki.

a fid konferenciája szeptember 2-án kezdődik, 11-én pedig nemzetközi kongresszusa nyílik meg. a nemzetközi dokumentációs szövetség ülésein szó lesz a kis országok és a kevésbé iparosított államok részvételéről a világméretű dokumentációs tevékenységben és a nemzetközi információs cserében. a kongresszus első napján a duna intercontinentál szállodában hat nemzetközi szervezet - közöttük az unesco, a nemzetközi tudományos tájékoztatási központ, a nemzetközi információs tevékenységéről tartanak előadást. az idei fid kongresszus fő célja a fejlődő országok tájékoztatási tevékenységének támogatása, elősegítése. éppen ezért a kongresszuson résztvevő mintegy 45 ország szakemberei mellett külön meghívást kapott 20 fejlődő országból számos könyvtáros és dokumentátor is. akik számára az unesco támogatásával szemináriumot szerveznek. /mti/

-- atomenergia ügynökség, stb.
képviselői szervezetei

- 9 -

bb. 9. a munkaügyi intézkedések eredménye: javult a munkaerőgazdálkodás és a személyi érdekelttség az építőiparban

i/sb/mm/rj ie -cz

1972. július 14.

sas béla, az mti főmunkatársa írja:

az építő- és építőanyagipari termelőerők fejlesztése és hatékonyabb felhasználása céljából tavaly több átfogó munkaügyi intézkedést hajtottak végre az ágazatban. továbbfejlesztették, kiterjesztették a népgazdaság számára fontos ipari beruházásokon foglalkoztatott dolgozók személyi érdekelttségi rendszerét, amely az átadási határidők pontos teljesítésére ösztönöz. szabályozták a vállalati idénymunka-rendet, hogy a törvények szabta egész éves munkaidőalapot gazdaságosabban használják fel. az építésre legkedvezőbb időszakban, tavasztól-őszig növelték, majd ennek megfelelően a téli hónapokban csökkentették a heti munkaidőt. az építőiparban és az idényjellegű építőanyagipari iparágakban az új tarifa-rendszer-bevezetéssel egyidőben alapbéresítették az idénypótlékot és kötelezővé tették a téli munkaszünetre küldött dolgozók fagyszüneti díjazását. új rendelkezés gondoskodott a központi szállásfejlesztés pénzügyi fedezetéről és a különélési pótlékrendszernek a munkafegyelem javítását ösztönző fejlesztéséről.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az építők szakszervezete részletesen értékelte az intézkedések hatását és eredményeit, mintegy 15 vállalatnál folytattak helyszíni vizsgálatot, 25 vállalatnál részletes beszámolót kértek be, továbbá a szakszervezet megyei és vállalati információi, valamint a statisztikai adatszolgáltatások elemzése alapján tették széleskörűvé az ellenőrzést.

megállapították, hogy a múlt évi munkaügyi intézkedések összességükben kedvezően befolyásolták az építésügyi ágazat munkaerőgazdálkodását, hatékonyabbá tették, növelték a személyi érdekelttséget. a személyi ösztönzés is segítette az állami építőipari vállalatokat abban, hogy tavaly 73 különösen fontos ipari beruházáson az előző évinél 14 százalékkal több munkát végeztek el. nem volt olyan késés az építési határidők teljesítésében, sem, amely miatt alkalmazni kellett volna a személyi érdekelttségi rendszer szankcióit, a vezetők nyereségprémiumának csökkentését és egyéb anyagi megterheléseket.

/folyt.köv./

- 10 -

bb. 9. / a munkaügyi... 1. folyt./rj

az idénypótlék alapbéresítésével és az új munkástarifarendszer megvalósításával kedvezően módosult a bérstruktúra. a múlt év második felében az összes munkabéren belül a zömmel teljesítőmennyhez kötött törzsbéres keresetek aránya az állami építőiparban 77-ről 86 százalékra, a téglá- és cserépiparban 79-ről 85.5-re, a kő- és kavicsiparban 75.5-ről 84 százalékra emelkedett.

az építőipari munkásszállások építésének pénzügyi fedezetére vonatkozó intézkedések alapján a iv. ötéves terv időszakában az évm vállalatainál mintegy 550, a fővárosi tanács építőipari szervezeteinél 65-70, a kpm vállalatainál mintegy 25 millió forintnyi központi alap képződik. ezzel és a vállalati fejlesztési alapok tervezett felhasználásával együtt 13.000-14.000 dolgozó korszerű elhelyezésére alkalmas munkásszállók építését teszik lehetővé.

a különféle intézkedések hatására tavaly már érezhető volt az ágazatban a munkaerőforgalom mérséklődése. általában az újonnan felvett dolgozók száma kettő, a kilépettekké három százalékkal csökkent. az állami vállalatoknál viszont az eltávozottak arányának 3 százalékos csökkenésével egyidőben a felvételek aránya két százalékkal növekedett. tavaly a kivitelező építőiparban mintegy 12 ezerrel több munkást foglalkoztattak, mint az előző évben, s 50 százalékuk az állami építőipari vállalatoknál helyezkedett el.

összehangolt intézkedések alapján és az idény-munkarend következtesebb alkalmazása révén javult a munkaidő kihasználása. általában 31 százalékkal, dolgozónként tehát 26 órával kevesebb túlórára volt szükség, mint az előző évben.

az átfogó munkaügyi intézkedések tehát jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy az állami építőiparban tavaly a termelésnövelésnek csaknem kétharmadát hatékonyabb munkával, a termelékenység javulásával érték el. hasonló a helyzet ez év első felében, s a munkaügyi intézkedések következetes végrehajtásával további előrehaladás érhető el.

/mti/

- 11 -

5

bb 11. nem hiánycikk többé a szerszámgépöntvény - befejeződött a csepeli vasöntőde rekonstrukciója

i v/tr ie bzs la

1972. július 14.

befejeződött a csepeli vas- és acélöntődében az a 273 millió forintos rekonstrukciós beruházás, amellyel az 1. vasöntődében korszerűsítették a termelést és könnyebbé, egészségesebbé tették a munkát.

a rekonstrukció során gépesítették, s a technológiai folyamat láncszemeit szállítórendszerrel kapcsolták egybe. a vállalatnál évente 30.000 tonnányi öntvényt gyártanak, ehhez körülbelül 100.000 tonna anyagot - kokszt, vasércet, homokot - használnak, s mindezt 45-50-szer mozgatják meg a termelés során. ezentúl a munkások helyett görgősorok továbbítják az öntvényeket és a formákat, a homokot és a kokszt markolókkal, a vasércet pedig darumágnesekkel szállítják.

a homokelőkészítést automatizálták. a homokot gépek adagolják, szállítják, s ezzel megszűnt a szilikózis veszély. gépesítették az öntés egyik legnehezebb műveletét, a formaürítést is: rázógépek szedik szét a formákat, az öntvényeket pedig 130 atmoszféra nyomású vízzel, majd acélszemcsével lefúvatva tisztítják meg a homoktól.

a rekonstrukció alapos munkaszervezéssel is párosult. a vállalat több mint 400 millió forint értékű berendezéseit ugyanis sokáig csak egy műszakban használták. márciustól megszervezték a második műszakot is, s ennek eredményeképpen - bár a létszám változatlan - a termelés ugrásszerűen megnőtt. szerszámgépöntvényből az 1971. első félévi 1671 tonnával szemben, idén hat hónap alatt 2683 tonnányit, forgattyushoz öntvényből pedig 600 tonnával többet gyártottak. az összehangolt munka hatására jelentősen csökkent a selejt is, s például a forgattyusházból, amelyből - bizonyultsága miatt - az élenjáró külföldi cégeknél is minden ötödik hibás, sikerült 14.2 százalékra csökkenteni a selejtet.

az 1-es számú öntődében különböző szerszámgépöntvényeket és a győrben készülő man-motorokhoz forgattyusházakat gyártanak. tavaly ezek még hiánycikkeknek számítottak - az idén már teljes egészében ki tudja elégíteni a vállalat a felhasználók igényeit. /mti/

-. -

8.15/bzs

- 12 -

bb 12. uszurijszk és debrecen együttműködése a nap-kutatásokban

vid/ká bzs -cz

1972. július 14.

több mint egy évtizede figyelik a napfoltcsoportok kifejlődését, azok gyors változásait a debreceni nagyerdő botanikus kertjében felállított napfizikai obszervatóriumban. az állomás több észlelési programban is részt vesz. a szocialista államon belül folytatott interkozmosz és a nemzetközi bizottság által irányított proton flare közel project kutatásokban rögzített megfigyeléseit továbbítja a világ különböző obszervatóriumaiba.

az interkozmosz észlelések kibővítésére hamarosan új lehetőség nyílik. a szovjetunió tudományos akadémiájának csillagászati tanácsától egy nagyméretű - 13 méter hosszú, 53 cm-es objektívvel ellátott - koronagráfot kaptak. a berendezés, iker-testvére, vlagyivosztk közelébe, az uszurijszki obszervatóriumba került. a két obszervatórium a kozmosz típusú mesterséges holdak méréseivel egyidőben egységes típusú napkromoszféra észleléseket folytat majd. uszurijszk és debrecen nagy földrajzi hosszúság különbsége - megközelítőleg száztiz fok - lehetővé tenné, hogy csaknem 24 órán át folyamatosan regisztrálják a napkitöréseket. /mti/

-. -

bb 13. megnyerték a versenytárgyalásokat - szennyvittisztító berendezést szállítanak tatabányáról sturovóba

vid/ká bzs -cz

1972. július 14.

szlovákia legnagyobb papírgyárát, a sturovóit kétszerezésére bővítik. a nagyszabású építkezés során újrendszerű vitzisztító berendezéseket is üzembe helyeznek. a szennyvittisztító egy részét a szlovák beruházó a tatabányai szénbányáktól rendelte meg. naponként 3000 köbméter vegyileg szennyezett víz tisztítására alkalmas semlegesítő berendezések vásárlására írták alá a napokban a szerződést. a szlovák papírgyárban ugyanis a bővítés befejezése után olyan vegyileg szennyezett víz kerülne a dunába, ami rendkívül káros lenne a folyam biológiai életére. ennek megelőzésére szerelik fel a tatabányai semlegesítő berendezéseket.

a több mint 15 millió forint értékű szennyvittisztítót a tatabányai szénbányák szakemberei tervezik, gyártják, szerelik fel és helyezik üzembe. a versenytárgyalásokon a szlovák partner több csehszlovák és nyugati cég ajánlatai közül választotta ki a tatabányai eljárást. a megfelelő műszaki paraméterek és megoldásokon kívül elsősorban a gyors munka, a rendkívül rövid határidő vállalás nyerte meg a megrendelő tetszését. a sturovói papírgyár új semlegesítő berendezéseit már a jövő évben üzembe helyezik a tatabányai szakemberek. /mti/

8.20/bzs

- 13 -

bb 14. októberben üzemel az aszófői borkombinát

vid/ká bzs -cz

1972. július 14.

aszófőn, egy murvabánya helyén, hét termelőszövetkezet közös beruházásával, a saját termelésű borok tárolására és feldolgozására borkombinát épül. a beruházást, a társult szövetkezetek közös építő brigádja valósítja meg. jelenleg a szőlőfogadó akna vasszerelésén dolgoznak, de a helyszínen van már a technológiai folyamathoz szükséges teljes gépi berendezés, és az ászokhordók 80 százaléka is.

a 20 ezer hektoliteres új pincében a balatonfelvidéki bortermelő szövetkezetek csaknem 800 hektár közös szőlőterületének termését fogadják majd. balatonfüred, dörgicse, pécsely és a környező borvidék termését egységesen kezelten, jó minőségben és nagy mennyiségben bocsátják a kereskedelem rendelkezésére.

az aszófői borkombinát októberben részlegesen üzemel. /mti/

bb 15. „nemzetközi”, sertéstelep felsőrajkon

vid/ká bzs -cz

1972. július 14.

a zala megyei felsőrajki termelőszövetkezetben korszerű sertéstelep épül nemzetközi együttműködéssel. az évenként 10.000 hizót kibocsátó telep épületeinek egy részét és berendezéseit a francia bonto, a dán skjold, a spanyol prado, a dán lodam cég, valamint a mosonmagyaróvári, a kaposvári és a zalai mezőgép szállítja. az európa különböző országaiból érkező technológiai berendezéseket a zalai mezőgép szereli össze. a nemzetközi kooperációban épülő sertéskombinátot novemberben telepítik be kocákkal.

/mti/

bb 16. megjelent a görögdinnye - olcsóbb a zöldpaprika

1 v/mm bzs hgy

1972. július 14.

pénteken hajnalban 60 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. burgonyából az előző napinak csaknem kétszeresét, 1810 mázsát, fejeskáposztából 360, uborkából 700, paradicsomból 627, zöldpaprikából 500, fűzshagymából pedig 100 mázsát osztottak szét a fővárosi boltok között. megjelent a görögdinnye is az üzletekben, ára kilónként 14 forint. a hét végén bőséges kínálat várható leveleszöldség és fűzelékfélékből. a zöldpaprika fogyasztói ára 3 forinttal csökkent, kilónként 12,60-ért adják. az őszibarack viszont egy forinttal drágább lett. /mti/

9.27/bzs

-14-

bb 19. Lottó nyerőszámok

mm bzs hgy

1972. július 14.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a harkányban megtartott 28. heti Lottó-sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

3, 31, 45, 50, 77.

/mti/

-. -

übb 18. 200 éves a magyar népművelés - népművelés oktatók és kutatók tanácskozása szombathelyen

vid/ká bzs hgy

1972. július 14.

a népművelés oktatók és kutatók 18. nyári tanácskozása pénteken kezdte meg munkáját a szombathelyi tanítóképzőben. az egyetemeken, főiskolákon és egyéb intézetekben népműveléssel foglalkozó szakemberek cserélik ki tapasztalataikat. hazánkban mindössze 10 éves a felsőfokú népművelő képzés. előtte középfokú tanintézetekben rendes, vagy fakultatív tárgyként oktatták.

bodnár józsef, a népművelési intézet osztályvezetője közölte: jelenleg két fontos kérdés foglalkoztatja a népművelőket. az egyik a népművelők képzés stabilizálása. olyan rendszert alakítanak ki, amelyik 15-20 éven át megfelel a követelményeknek. ennek szellemében szombathelyen szeptembertől főiskolai szintre emelik és tanári szakkal kombinálják a népművelő és könyvtáros oktatást. a másik téma a közművelődési koncepció gyakorlati megvalósítása.

a szombathelyi tanácskozás középpontjában az oktatással kapcsolatos módszertani kérdések megvitatása áll. megemlékeznek a magyar népművelés közelgő 200 éves jubileumáról is. bessenyi györgy felvilágosító tevékenységéből számítják a népművelés megindulását. az országos megemlékezésekre 1973-ban kerül sor. /mti/

-. -

bb 17. u ne win megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t bs/mm bzs hgy

1972. július 14.

u ne win, a burmai unió forradalmi tanácsának elnöke, miniszterelnök pénteken délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszorúzásnál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, hollai imre külügyminiszterhelyettes, kelemen lajos, a fővárosi tanács általános elnökhelyettese, dr. kós péter, a magyar népköztársaság rangooni nagykövete, hersiczky lajos vezérőrnagy, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

11.13/bzs

-. -

- 15 -

10/11/10

bb 20. közlekedési balesetek

mm bzs hgy

1972. július 14.

bács megyében táborfalva és lajosmizse között szigeti vince 43 éves gépkocsivezető, makói lakos tehergépkocsival nem tartotta be a követési távolságot, és - hogy az előtte haladó gépkocsival nehogy összeütközzön - áttért az uttest baloldallára, ahol beleszaladt a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsiba. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője, dr. bosánsky anton 41 éves csehszlovák állampolgár, pozsonyi lakos a helyszínen meghalt, utasa kydalova danusa 27 éves dunajovicei lakos életveszélyes, másik utasa és a gépkocsivezető felesége súlyosan megsérült. a sérülteket kórházba szállították a mentők. eljárás indult a tehergépkocsi vezetője ellen.

makón papp lajos 60 éves nyugdíjas, helyi lakos kerékpárjával irányjelzés nélkül, féktávolságon belül egy tehergépkocsi elé kanyarodott, amely halálra gázolta.

csongrád megyében mélykut és mórahalom község között fodor piroska 19 éves mezőgazdasági munkás, ásothalmi lakos motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot és neki-ütközött a vele azonos irányban szabályosan közlekedő tehergépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt, utasa, aki egyben édesanyja is, fodor gézáné 46 éves háztartásbeli, ásothalmi lakos súlyosan megsérült. kórházba szállították.

szabolcs megyében kék és beszterec község között benke istván 66 éves téesztag, helyi lakos kerékpárját ittas állapotban hajtott, féktávolságon belül egy személygépkocsi elé kanyarodott, amely elütötte. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

körültekintés nélkül, szabálytalanul haladt át az uttesten a xiii. kerület, reitter ferenc utca 112. szám előtt wellner jenőné 47 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. wellner jenőné a helyszínen meghalt.

ittas állapotban, tilos jelzésnél haladt át az uttesten a xiii. kerület váci ut és árpád hid torkolatában szarka istván 32 éves lakatos, budapesti lakos és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

/folyt. köv./

11.27/bzs

1012/10

- 16 -

bb 20. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a viii. kerület népszínház u. 25. szám előtt róka zoltánné 41 éves fénymásoló budapesti lakos és elütötte horváth dénes 75 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállítottak. róka zoltánné ellen eljárás indult.

személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a viii. kerület, kerepesi ut 3. szám előtt olasz ferenc 51 éves szabó, budapesti lakos és elütötte halász ferenc 36 éves budapesti alkalmazottat, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállítottak. olasz ferenc ellen eljárás indult.

motorkerékpárjával elmulasztotta a kötelező megállást a iii. kerület kalászi ut 14. szám előtt vajda istván 29 éves lakatos, leányfalui lakos, és elütötte lénárt józsef 69 éves budapesti nyugdíjast. vajda istvánt könnyű, míg utasát vajda páل 20 éves segédmunkás, leányfalui lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba a mentők.

ittas állapotban, szabálytalanul haladt át az uttesten a x. kerület, maglódi ut és sírkert utca kereszteződésében dalos benjamin, 56 éves segédmunkás, budapesti lakos és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes állapotban kórházba szállították.

tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget rost istván 24 éves gépkocsivezető, debreceni lakos és összeütközött egy másik tehergépkocsival, melynek vezetőjét horváth endre 33 éves gépkocsivezető, budapesti lakost könnyű, míg utasát preininger ferenc 40 éves áruátadó, szentgotthárdi lakost, súlyos, nem életveszélyes, valamint rost istván utasát dr. vorányi gyuláné, 53 éves ügyintézőt, budapesti lakost könnyű sérüléssel kórházba szállították a mentők. rost istván ellen eljárás indult. /mti/

-.-

bb 22. óvoda bővítés társadalmi összefogással

vid/ká bzs hgy

1972. július 14.

zalaegerszeg ipari üzemei, vállalatai és intézményei 10,000.000 forintot ajánlottak fel a város óvodai hálózatának bővítésére. jónéhány üzem társadalmi munkát is vállalt. a városban egyidejűleg 4 óvoda bővítésén dolgoznak a társadalmi erők. az első óvoda bővítése pénteken befejeződött: a radnóti uti óvodában 30 gyermekkel többet tudnak elhelyezni. /mti/

11.32/bzs

1012/10

- 17 -

bb 24. /az integrációs ... 1. folyt./bzs

a szovjetuniótól vásárolt nyersanyagok, félkésztermékek, gépek egyaránt nagyjelentőségűek iparunk és mezőgazdaságunk számára. ugyanakkor a szovjetunió stabil elhelyezési lehetőségeket biztosít exportcikkeinknek. ennek tulajdonítható, hogy külkereskedelmi forgalmunknak nagy hányadát - 34 százalékát -, a szocialista országokkal folytatott külkereskedelmünknek pedig 50 százalékát a szovjetunióval bonyolítjuk le.

az 1971-75-ös évekre megkötött hosszulejáratu megállapodás értelmében a két ország közötti árucsereforgalom dinamikusan továbbfejlődik. ha a megállapodásban kifejezett lehetőségeket kihasználjuk, úgy 1975-ben mind az export, mind az import értéke elérheti az 1.1 milliárd rubelt, vagyis a forgalom több mint másfélszeresére emelkedhet öt év alatt. a gépexport az átlagosnál is gyorsabb ütemben, évente 9-10 százalékkal, a gépimport pedig 11-12 százalékkal emelkedik.

a szovjetunióból 1975-ben 62 százalékkal több energiát és energiahordozót, 37 százalékkal több nyersanyagot, félkészterméket és alkatrészt vásárolunk, mint 1970-ben, a fogyasztási cikkek importja pedig csaknem megháromszorozódik. magyarországon az ötéves tervidőszak utolsó esztendejében 70 százalékkal több fogyasztási cikket, 50 százalékkal több anyagot, félkészterméket és alkatrészt, 30 százalékkal több mezőgazdasági és élelmiszeripari cikket szállít, mint 1970-ben.

a hosszulejáratu megállapodáshoz és annak realizálásához hozzájárulnak a már korábban aláírt ágazati egyezmények. az 1980-ig érvényes timföld-alumínium egyezménynek megfelelően, 1975-ben 240 ezer tonna timföldet szállítunk a szovjetunióba, 120 ezer tonna alumínium ellenében. a számítástechnikai eszközök kölcsönös szállítására is egyezmény jött létre, amelynek nyomán 1975-ig 50-50 millió rubel értékű számítástechnikai eszközöt cserélünk. az eddigi legnagyobb jelentőségű ágazati kooperációs egyezmény alapján segíti a szovjetunió olefin-programunk végrehajtását. magyar-szovjet megállapodás alapján befejezéséhez közeledik a barátság ii. kőolaj fővezeték építése, így az 1975-re várható 6 és félmillió tonna import kőolaj egy része már az új vezetéken érkezik hazánkba.

/folyt. köv./
12.00/bzs

- 20 -

bb 24. /az integrációs ... 2. folyt./bzs

beruházásainkat a szovjetunió komplett berendezések szállításával segíti. a szovjetunió szállítja a leninváros körzetében épülő olajfeldolgozó üzem berendezéseit, amelyek felhasználásával már a beruházás első szakaszának befejezése után évi 3 millió tonna kapacitású üzem létesül. százhalombattán 6 millió tonna kőolajat, a szeged térségében épülő gázfeldolgozó üzemben évente 2 milliárd köbméter földgázt dolgoznak majd fel szovjet berendezések segítségével. folytatja a házipitő kombinátok szállítását is a szovjetunió, támogatva lakásépítési programunk végrehajtását.

a magyar-szovjet árucsereforgalom fejlődése tehát a következő években sem veszt eddigi dinamikus üteméből. gazdasági kapcsolataink a komplex integrációs program jegyében bővülnek tovább, kihasználva a tervek koordinációjában, a termelési kooperációban, a legfőbb teendők és célok összehangolásában rejlő lehetőségeket. /mti/

.-

bb 25. szolgáltatóház nyíregyházán

vid/ká bzs hgy

1972. július 14.

nyolcemeletes iroda és szolgáltatóház épült fel nyíregyháza központjában. a létesítményt 10 vállalat és több ipari szervezet építtette 26.5 millió forintos költséggel. a földszinten és az első emeleten ipari szolgáltatói részlegeket alakítottak ki. a legfontosabb szolgáltatói egységek: a fodrászat, a cipészet, a méretes szabóság, a fényképészet és a rádiójavítás. a vállalatok a jövő hét végén kezdik meg a beköltözést. /mti/

.-

bb 26. megóvják a „mecsekaljai tabán”, ősi városképét - sikerrel zárult a pécsi havihegy és tette-völgy rendezésére kiírt országos tervpályázat

vid/ká/ny hgy

1972. július 14.

pécs. északkeleti óvárosa - a havihegy és a tette-völgy - Magyarország legrégebbi városrészei közé tartozik. a középkorban malomséd néven ismert terület a korai kézművesség bölcsője volt a mecsekalján. - a vízfolyást jelentő „séd”, szó a honfoglalás kori időkre utal, az elnevezés első tagja pedig az itt folyó ipari munka - a malomipar - emléket őrizte meg. a középkor végén mintegy negyven malom működött itt és ezek nemcsak gabonát őröltek, de más ipari célra is igénybe vették a vízierőt.

/folyt köv/
12.55/ny

-21-

bb 26. / megóvják...folyt/ny

a „mecsekajjai tabán,, sok olyan városépítészeti és város-történeti, valamint műemléki értéket képvisel, amelyek nagy mértékben hozzájárulnak pécs jellegzetes képéhez. a havihegy és a tette-völgy környékének épületállománya azonban jórészt elavult, városszerkezete korszerűtlen, közlekedési rendszere nehézkes. ezért az építügyi és városfejlesztési minisztérium és pécs város tanácsa 1971-ben országos tervpályázatot hirdetett az ősi városrész rendezésére, s ez igen eredményes volt. tizenhét pályamű érkezett be, közülük három díjaztak, három pedig megvásároltak. a városi tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén - a pályázók javaslatainak figyelembe vételével - megtárgyalta és elfogadta a rendezési tervet.

a városrendezés fontos elve a havihegy és a tette-völgy ősi arculatának megőrzése. ezért különös gonddal, a városkép szinte érintetlen fenntartásával hajtják végre a rekonstrukciót. a havihegyet beépítetlenül fenntartják, részben a híres műemléki templom megóvása végett, s még az átmenő forgalmat is kirekesztik innen. e terület ilymódon a pihenés és a felüdülés, valamint az idegenforgalom céljait szolgálja majd. érintetlenül marad a házankban szinte egyedülálló „fecskéfészkek-település,, arculata is: a kis házak, mint fecskéfészkek tapadnak a hegyoldalhoz egymás mellett és alatt. a rendezés során erőteljesen fejlesztik a terület idegenforgalmi-vendéglátó hálózatát./mti/

-. -

bb 27. szocialista szerződés három nyomda kisz szervezete és a dunaujvárosi papirgyár szocialista brigádjai között - javul a dunaujvárosi író-nyomó papir minősége

vid/ká/ny hgy

1972. július 14.

a dolgozz hibátlanul mozgalom keretében a zrinyi, a kner és az alföldi nyomda kisz bizottsága, valamint a papiripari vállalat dunaujvárosi gyárának szocialista brigádjai szocialista szerződést kötöttek a dunaujvárosi író-nyomó papir minőségének javítására. a dunaujvárosi szocialista brigádok vállalták, hogy csak első osztályu papirt készítenek, gyártmányaikat pedig brigád-védjeggyel, saját jelzéssel látják el. a dunaujvárosi papirgyárban készülő, fatartalmu gépsima nyomópapíron készül többek között a rádió- és tévé ujság, a ludas matyi és a hajdu-bihari napló. a dunaujvárosi brigádok fokozott gondossággal, a minőség javítására tett termelési intézkedésekkel segítik a nyomdákat. vállalatukat kiterjesztették a duna nyomópapírra, a regény-papírra és a famentes offset papírra is.

/folyt köv/
13.00/ny

-22-

9 *Tó* zavartalan érvényesülése, részben a dombtáj természeti szépségének

bb 27. / szocialista szerződés...folyt/ny

a szocialista szerződés eredményeit minden év április 4-e előtt értékelik és a négy vállalat megjutalmazza a „dolgozz hibátlanul,, mozgalom legjobbait. a szerződés aláírói évente tapasztalat-cserét is tartanak, ahol egyeztetik a nyomdai igényeket./mti/

-. -

bb 28. első ízben adtak át üzemmérnöki diplomákat dunaujvárosban

vid/ká/ny hgy

1972. július 14.

felső foku technikumból három évvel ezelőtt emelték főiskolai rangra a nehézipari műszaki egyetem dunaujvárosi kohó-és fémipari karát. az iskola életében jelentős eseményre került sor pénteken dunaujvárosban: első ízben adták át az üzemmérnöki diplomát 365 végzős hallgatónak. az ünnepélyes diplomaosztó ünnepélyen részt vett dr. simon sándor, a nehézipari műszaki egyetem rektora, dr. nándori gyula az egyetem kohómérnöki karának dékánja, dr. romvári pál, az egyetemi pártbizottság titkára, sudár iván, az mszmp dunaujvárosi bizottságának titkára, dr. illyés józsef, a dunaujvárosi tanács titkára.

az első dunaujvárosban végzett üzemmérnökök metallurgus, alakitás-techológus és üzemgépész szakon szereztek diplomát. a nappali, esti és levelező tagozatos hallgatók mellett 102 régebben végzett szaktechnikus, fél éves különbözeti tanfolyam és vizsga után, szerzett üzemmérnöki képesítést./mti/

-. -

bb 32. halálos végű közlekedési baleset

mm/ny zs hgy

1972. július 14.

heves megyében, pétervására községben egy utkanyarban kovács józsef 22 éves gépkocsivezető, tárnaleleszi lakos motorkerékpárjával gyorsajtás közben az uttest jobb oldali korlátjának ütközött. a baleset következtében a motorkerékpár utasa antal károly 22 éves segéd munkás, tárnaleleszi lakos a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetőjét súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

13.10/ny

-. -
-23-

bb 29. a Lengyel nagykövet sajtótájékoztatója

t hi/gk zs bzs hgy

1972. július 14.

Julius 22-én lesz 28 esztendeje, hogy a fasiszta hódítóktól felszabadított lengyel területen, Lublinban közzétették a júliusi kiáltványt, amely megszabta a népi Lengyelország további fejlődésének programját. a közelgő évforduló alkalmából tadeusz hanuszek budapesti lengyel nagykövet pénteken sajtókonferencián ismertette a testvéri lengyel nép csaknem három évtizedes szocialista építőmunkájának eredményeit, a lengyel népgazdaság előtt álló feladatokat, az ország külpolitikai törekvéseit.

bevezetőben hangoztatta, hogy az újjászületés óta eltelt évtizedek meggyőzően igazolták a lengyel nép által választott szocialista ut helyességét. Lengyelország a háboru után megszilárdította nemzetközi helyzetét s gyökeresen megváltoztatta gazdasági és társadalmi strukturáját. a lengyel népgazdaság tevékenységének legfőbb célja: a társadalom anyagi és kulturális életkörülményeinek további gyorsított javítása. példaként említette még az 1990-ig kidolgozott nagyvonalú lakásépítési programot, amelynek végrehajtása során több mint 7 millió lakás épül Lengyelországban.

a nagyszabású fejlesztési tervet Lengyelország a szocialista közösséghez tartozó államokkal szorosán együttműködve valósítja meg. Lengyelország tevékenyen részt vesz a kgst munkájában, jelentős szerepet vállal az együttműködés formáinak, módszereinek kidolgozásában, megvalósításában.

külpolitikai vonatkozásban Lengyelország nagy jelentőséget tulajdonít a varsói szerződés erősítésének, amelyet az európai béke döntő tényezőjének, s egyben Lengyelország biztonsága és a lengyel határok sérthetatlensége garanciájának tekint. a lengyel külpolitika nagy jelentőségű eseményként említette meg az nszk-val létrejött szerződést, amelyben a német szövetségi köztársaság végérvényesen elismerte Lengyelország nyugati határának sérthetatlenségét. a szovjet-nszk és a lengyel-nszk szerződés hatályba lépése egyúttal a második világháboru következtében kialakult európai helyzet nemzetközi jogi elismerését és megerősítését jelenti. ezzel megnyílik az út az európai biztonsági és együttműködési értekezlet előkészítését célzó sokoldalú konzultációk előtt. az európai biztonsági értekezlet előkészítésében Lengyelország tevékenyen közreműködik, ilyen irányú erőfeszítéseit európa-szerte elismeréssel fogadták, - mondotta befejezésül a nagykövet. /mti/

- 24 -

13.15/bzs

Tóthor

bb 33. pályázat az 1973. évi aspiranturára

i ms/mm zs bzs hgy

1972. július 14.

a tudományos minősítő bizottság meghirdette a pályázatot az 1973. évi belföldi és külföldi aspiranturára. pályázni csak egyetemi vagy főiskolai végzettség és ennek megszerzése óta legalább kétéves gyakorlat alapján, a pályázati felhívásban felsorolt tudományterületek, illetőleg kutatási feladatok körébe tartozó időszerű témák kutatására lehet. korhatár ösztöndíjas aspirantura esetén 35, levelező aspirantura esetén 40 év. belföldi levelező aspiranturára csak olyan gyakorlati munkahelyeken dolgozók pályázhatnak, akik megjelent tudományos közleményekkel, vagy más módon igazolni tudják, hogy kutatásaikban előrehaladtak. külföldi aspiranturához a megfelelő idegnyelvből legalább középfokú nyelvvizsgát kell igazolni.

külföldi aspiranturára bulgáriába, csehszlovákiába, kubába, Lengyelországba, az ndk-ba, romániába és a szovjetunióba lehet pályázni.

a pályázók szakmai és ideológiai ismeretekből, szükség esetén idegen nyelvből felvételi vizsgát tesznek.

a pályázati kérelemben meg kell jelölni a tudományterületet, a kidolgozandó téma, kutatási feladat címét, az aspirantura formáját, - külföldi aspirantura esetén az országot és az intézetet is - továbbá az esetleges felmentés /vizsga, gyakorlati munka, korhatár, stb. alól / iránti kérelmet.

mellékelendő a kidolgozandó téma részletes tematikai terve három példányban, külföldi aspirantura esetén idegen nyelven is. csatolni kell továbbá részletes önéletrajzot, oklevélmásolatot, az esetleges nyelvvizsgát vagy filozófiai vizsgát igazoló okiratot, a tudományos közlemények jegyzékét és különlenyomatát, az esetleges egyéb tudományos tevékenységet feltüntető kiemelés, valamint olyan más okiratot, amelynek alapján valamilyen felmentés adható. be kell nyújtani továbbá az utolsó személyi minősítés másolatát, valamint a tudományos minősítő bizottság által rendszeresített, pontosan kitöltött kérdőívet.

a belföldi aspiranturára jelentkezőknek meg kell jelölniük azt is, hogy milyen előrehaladást értek el kutatási témájukban és milyen időtartamu rendkívüli szabadságra van szükségük a munka befejezéséhez. a pályázóknak 400 forint pályázati díjat kell csekken befizetniük.

/folyt. köv./
13.23/bzs

Tóthor

- 25 -

bb 33. /pályázat ... 1. folyt./bzs

a kérelmeket a munkahely vezetőjének, személyzeti vezetőjének és párt szervezeti titkárnak véleményével ellátva 1972. szeptember 15-ig kell beküldeni a felügyeletet gyakorló főhatóság személyzeti osztályához.

a tudományos minősítő bizottság a pályázat eredményéről 1973. március 15-ig értesíti az érdekelteket. /mt1/

bb 30. elhunyt radics árpád,

zs bzs hgy

1972. július 14.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésű, a vegyipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének tagja. hamvasztás utáni bucsuztatása július 21-én 15 órakor lesz, a megyeri uti temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága,
vegyipari dolgozók szakszervezetének
elnöksége

/mt1/

bb 31. magyar-jugoszláv vízügyi tárgyalások

k sb/pá ie bzs hgy

1972. július 14.

a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság elnökei és a két ország vízügyi szerveinek vezetői csütörtökön és pénteken a dráva-mentén tanácskoztak a drávai közösérdekű vizgazdálkodási együttműködés kérdéseiről. megtárgyalták a dráva és a mura komplex fejlesztési programjában szereplő tennivalókat; az energiahasznosítás és a folyamszabályozás terveinek összehangolását, valamint a magyar-jugoszláv vízügyi műszaki-tudományos együttműködés továbbfejlesztésének egyéb lehetőségeit. a tanácskozáson foglalkoztak a drávai hajózási egyezmény előkészítésével is.

a megbeszélésen részt vett magyar részről faluvégi lajos pénzügyminiszter, a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke és dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, jugoszláv részről geza tikvicki, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács /kormány/ tagja, a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság jugoszláv tagozatának elnöke és tome kuzmanovski, a jugoszláv szövetségi vízügyi szervezet vezetője. ott volt toth elek, a belgrádi magyar és dr.zigá vodusek, a budapesti jugoszláv nagykövet is. /mt1/

13.30/bzs

- 26 -

bb 34. időjárásjelentés

ny -hgy

1972. július 14.

a meteorológiai intézet jelenti július 14-én, pénteken 13 órakor:

kelet felől tovább melegszik az idő

finnországtól Lengyelországon és a kárpát-medencén át a balkán-félszigetig továbbra is több száz kilométer széles időjárás-választóvonal húzódik, ettől a vonaltól nyugatra hűvös, keletre meleg levegő helyezkedik el. ebben a zónában általában felhős az ég, többfelé esik az eső, záporosó helyenként zivatarok keletkeznek. európa többi részén kevesebb a felhő szárazabb az idő. / a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön nyugat- és közép-európában, valamint a balkán-félszigeten 2-8, délnyugat, kelet és észak-európában általában ugyanennyivel magasabb volt az elmúlt 10 év átlagánál. a következő 36 óra folyamán az említett időjárás zónához tartozik a kárpát-medence időjárása/.

házánkban csütörtökön a dunántúlon, a déli megyékben és a főváros környékén folytatódott a borult, hűvös idő. az ország többi részén változóan felhős volt az ég és 1-5 óra át sütött a nap. az ország nagy részén esett az eső, záporosó, több helyen zivatar is észlelték. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 11 mm között váltakozott, elsősorban a dunántúlon sok helyen elérte a 20,- 45 mm-t, sőt zalaölvről 46, lentiből 48, soporomból 49, felsőszölnökről és murakeresztúrról 56 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben a dunántúli nagy részén 13-18, máshol általában 19-24, de az észak-keleti, keleti megyékben 25-26 fokig emelkedett.

péntek hajnalra 12-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti országrészben változóan felhős, máshol borult idő volt néhány helyen esett az eső, egy-két helyen zivatar is keletkezett. a hőmérséklet 11 órakor a borult nyugati országrészben 14-17, máshol 20-24 fok között váltakozott, sőt miskolcon és nyíregyházán 26, debrecenben 27 fokot mértek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 18.5 fok volt, 3.2 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 18 fok volt.

/folyt köv/
13.30/ny

-27-

Tólvor

bb 34. / időjárásjelentés.....folyt/n

várható időjárás szombat estig: nyugaton időnként felszakadozó felhőzet, máshol változóan felhős idő, többfelé eső, helyenként zivatar.

a dunántúlon még erős északnyugati, északi szél fokozatosan mérseklődik. a nappali felmelegedés nyugaton erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: nyugaton 19-23, keleten 25-30 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

a felhőzet felszakadozik, főként keleten még záporok, zivatarok. a nappali felmelegedés erősödik. legalacsonyabb nappali hőmérsékletek 12-17 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 21, később 26 fok körül. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 284 cm./mt1/

..-

bb 35. autóközlekedési tiszt-avatás

t v/mm/ny 1e -hgy

1972. július 14.

autóközlekedési tiszteket avattak pénteken a magyar autóklub dísztermében. avatóbeszédében kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes elmondta, hogy a volán tröszt autóközlekedési tisztképző intézete fennállása óta 5 ezer tisztet képzett ki. most 73 forgalmi és 20 műszaki tiszt fejezte be tanulmányait.

a miniszterhelyettes elmondta, hogy a jövőben nagy feladatok várnak az új tisztekre, hiszen a növekvő személy- és áruszállítási feladatok megkívánják a járművek mind jobb kihasználását, a szállítási munka hatékonyságának fokozását. a személyszállítás egyik fontos feladata az 1975-ig megszüntetendő 38 kisforgalmú vasutvonal forgalmának közutra terelése. tovább kell javítani a helyi közlekedést is. / az ország 178 városában és községében a volán bonyolítja a személyforgalmat/.

az áruszállításban ugyancsak fontos feladat vár az autóközlekedésre, hiszen az országban lévő összes tehergépkocsinak csaknem egyötödével a forgalom több mint 40 százalékát bonyolítják. az új tisztek feladata lesz a tehergépkocsik gazdaságosabb kihasználásának megszervezése, a járművek élettartamának növelése is./mt1/.

13.45/ny

..-
-28-

Tóth

bb 36. a mahart közli,

pé bzs hgy

1972. július 14.

hgy július 15-től szentendre hajóállomást a személyhajó-forgalommal bekapcsolja. /mt1/

..-

bb 37. u ne win látogatása a chinoin gyárban

t bc/mm zs bzs hgy

1972. július 14.

u ne win, a burmai unió forradalmi tanácsának elnöke, miniszterelnök és kísérete pénteken ellátogatott a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyárába. a burmai vendégeket a látogatásra elkísérte hollai imre, külügyminiszterhelyettes és dr.kós péter, a magyar népköztársaság rangooni nagykövete.

gór nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes és a gyár vezetői fogadták a vendégeket, akiket ezután mezei barna vezérigazgató tájékoztatott a csaknem évszázados tradícióval rendelkező magyar gyógyszeripar, s ezen belül a 60 éves multra visszatekintő gyár tevékenységéről, a magyar népgazdaságban betöltött szerepéről, külföldi kapcsolatairól, bekapcsolódásáról a napjainkban egyre szükségesebbé váló nemzetközi munkamegosztásba. arról is szólt, hogy a magyar gyógyszeripar jelentős helyet foglal el a világ gyógyszertermelésében és exportjában, termékeinek mintegy 70 százalékát külföldre juttatja. megemlítette azt is, hogy bizonyos kapcsolatok már kialakultak a burmai gyógyszeriparral és egészségügyi ellátással is. egyben kifejezte reményét, hogy e kapcsolatok mindkét ország hasznára továbbfejlődnek, s ezt is elősegíti a burmai államfő mostani látogatása. a gyár tevékenységében jelentős helyet foglal el a kutatás és fejlesztés, amivel dolgozóinak mintegy 20 százaléka foglalkozik, s évente 5-15 új terméket hoznak forgalomba.

a burmai állam- és kormányfő számos kérdést tett fel a házigazdáknak. érdeklődött például arról, hogy a magyar gyógyszeripar számára szükséges valamennyi nyersanyag megvan-e Magyarországon, milyen anyagokat szereznek be külföldről, s miként vásárolna külföldi licenceket. a vendéglátók részletesen, szakemberül tájékoztatták a magasrangu vendéget, majd a burmai állam- és kormányfő a beszélgetést követően meglátogatott több üzemegységet. megtekintette a különféle eljárásokat, munkafolyamatokat, a tablettákat készítő gépeket, az injekciógyártó résztvegyet, járt a mintegy 300 féle külföldi folyóirattal ellátott gyári tudományos könyvtárban is, majd bucsuzáskor elismeréssel szólt a látottakról./mt1/

14.12/bzs

..-
- 29 -

Tóth

bb 38. hazaérkezett moszkvából

k v/pá szb ie

1972. július 14.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és ^{Dr.} Heiczman jános miniszterhelyettes, akik a.k. antonov szovjet elektrotechnikai ipari miniszter meghívására részt vettek az elektronika, 72 című nemzetközi kiállítás megnyitóján. /mti/

bb 39. a tisztább levegőért - védetté nyilvánítottak több komárom megyei települést

vid/ká bzs hgy

1972. július 14.

az erősen iparosodott komárom megyében nagy gondot okoz a levegő szennyeződése. különösen tatabányán, dorogon, nyergesújfalun, lábatlanon és almásfüzitőn szennyezik erősen az üzemek a települések légkörét. milyen szervezett intézkedéseket tesznek a környezetvédelem érdekében? - erről tanácskozott pénteken tatabányán a megyei levegőtisztaság-védelmi bizottság. az egyik legjelentősebb eredmény az, hogy a bizottság intézkedésére 7 várost, illetve községet védetté nyilvánítottak. e településeken belül kiemelték a „kiemelten védett”, területeket. ezeken a helyeken - kórházak, gyermekintézmények, természeti szépségekben bővelkedő lakónegyedek, üdülők, tavak, stb. környéke - szigorúan tilos üzemeket létesíteni. az egyéb védett területekről pedig fokozatosan az anyagi lehetőségekhez képest - kitelepítik a korábban épített üzemeket. mindezekhez a terveket a várostervezési tudományos- és kutató intézet segítségével készítették el.

a megyei levegőtisztaság-védelmi bizottság határozatára most valamennyi üzem intézkedési tervet készít a légszennyeződések csökkentésére. a lábatlani cementgyárban például már megkezdtek az első elektrofilteres porleválasztó berendezés felszerelését. az új berendezéssel a kéményen eltávozó füstgázokból fognak majd vissza nagy mennyiségű klinkerport. a tatabányai hőerőműnél a jövő évben adják át rendeltetésének a most készülő 160 méter magas kéményt. a település fölé emelkedő óriás kémény olyan nagy mágasságba juttatja majd a káros égéstermékeket, hogy nem kerülnek vissza az alacsonyabb légrétegekbe.

a bizottsági ülésen közölték, hogy a légtér erősen szennyező gyárak által befizetett bírságokból, illetve alapjárulékából a jövőben hozzájárulnak az olyan üzemi beruházásokhoz, amelyek a környezetvédelmet szolgálják. jelenleg 3,5 millió forint áll erre a célra a bizottság rendelkezésére. az összeg felhasználásáról pályázat alapján döntenek, s azokat az üzemeket részesítik előnyben, amelyek saját forrásból is sokat áldoznak a tisztább levegőért. elhatározták azt is, hogy ebben az évben újabb 4 települést nyilvánítanak védetté. /mti/

14.53/bzs

1505

- 30 -

bb 40. tilos belépődíjat szedni „Lemez klub”, címén

i sb/mm ie bzs hgy

1972. július 14.

a belkereskedelmi minisztérium hivatalos lapjában, a kereskedelmi értesítőben megjelent közlemény egy szabálytalanság megszüntetésére figyelmezteti a vendéglátóipari üzemeket. egyes vendéglátó-üzletekben ugyanis „Lemez klub”, címén belépődíjat szednek, holott a vendéglátóipari árak szabályozásáról még 1967-ben kiadott utasítás értelmében csak zene- vagy műsorszolgáltatás alkalmával lehet felszámolni belépődíjat. kimondja ugyanis az utasítás, hogy a gépzene - rádió, lemezjátszó, wurlitzer stb. - esetén zenés árat felszámítani nem szabad, tehát belépődíjat sem kérhetnek, mert ilyen díjazásra csak „élő zene”, vagyis jelenlévő zenekar játéka esetében van lehetőség. a lemezklubban nyújtott szolgáltatást a művelődésügyi minisztérium nem minősíti műsornak, mert a lemezeket kezelő személy csak ismertető közlést nyújt, tehát ilyen címen sem szabad belépődíjat felszámítani. /mti/

bb 41. edouard saouma, a fao talaj- és vizgazdálkodási osztályának igazgatója

k jf/tr ie bzs -cz

1972. július 14.

pénteken elutazott hazánkból. a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. karcsai károly, a fao magyar nemzeti bizottságának főtitkára bucsuztatta. az igazgató tárgyalta a fao magyar nemzeti bizottsága és a tesco külkereskedelmi vállalat képviselőivel hazánk és a fao talaj- és vizgazdálkodási együttműködéséről. /mti/

bb.42. a dán mezőgazdasági miniszter látogatása somogyban

vid/fm/ok -cz

1972. július 14.

a hazánkban tartózkodó dán küldöttség - Ib Frederiksen mezőgazdasági miniszter vezetésével - pénteken dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter társaságában Somogyba látogatott. a balatonújhelyi állami gazdaságban Szalay Géza igazgató fogadta a vendégeket és tájékoztatta őket a gazdaság helyzetéről. /folyt.köv./

15.20/ok

1605

- 31 -

bb.42./a dán mezőgazdasági miniszter....folyt./ok

ezután balatonboglárra utazott a küldöttség: itt a gazdaság bor kombinátjának bemutatótermében széll andrás igazgató beszámolt a gyümölcs- és szőlőtermesztés helyzetéről. lakatos andrás főker-tész ismertette a gazdaság mintegy 15 fajta borának tulajdonsá-gait. ezt követően a vendégek megtekintették a több mint száz millió forintos költséggel épített borkombinátot, ahol a legújabb gépek segítségével dolgozzák fel a szőlőt, tárolják és palackozzák a bort. a délutáni órákban a vendégek megtekintették a gazdaság lengyel-tóti üzemegységét, ahol nemsokára megkezdődik a szőlőszüret./mti/

bb.43. megnyílt az egeri nyári egyetem

vid/fm/ok -cz

1972. július 14.

pénteken ismét megnyílt az egeri nyári egyetem. az ünne-pélyes megnyitóra az egeri technika házában került sor. a nyári egye-tem első vendégei amerikai pedagógusok, akik tíz napot töltenek egerben.

a megnyitó után dr. varga jános, az egeri városi tanács elnöke tartott előadást „eger és környéke”, címmel, majd levetítették az „eger”, című filmet.

a tíz nap során előadások hangzanak el hazánk gazdasági, társa-dalmi és kulturális életéről, az oktatás helyzetéről. a vendégek kérésére magyar nyelvű oktatást is szerveznek, s a magyaros kony-haművészet elsajátítására főzőtanfolyamot rendeznek./mti/

bb.44. tanácsülés az eötvös loránd tudományegyetemen - megkezd-ték a lágymányosi ttk tervezését

t sző/gk/zs/ok -cz

1972. július 14.

pénteken tartotta tanévzáró egyetemi tanácsulását az eötvös loránd tudományegyetem. az ülésen megjelent dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, aki bejelentette: a kormány, érde-meinek elismerése mellett, rektori megbízatása lajártával fölmentet-te tisztségéből dr. nagy károlyt, és hároméves időtartamra dr. ádám györgyöt bizta meg a rektori teendők ellátásával.
/folyt.köv./

- 32 -

15.25/ok

1610

bb.44./tanácsülés az eötvös loránd tudományegyetemen....folyt./ok

méltatta dr. ádám györgy tudományos és oktatói érdemeit, majd ünnepélyesen beiktatta új tisztségébe és átnyújtotta a kormány kinevező okiratát. ugyanakkor dr. nagy károlynak rektorhelyettesé történt kinevezése alkalmából - átnyújtotta a miniszter megbízó-levelét.

ezt követően dr. nagy károly terjesztette be jelentését az egyetem 1971-1972 tanévi munkájáról, s a következő időszak felada-tairól. egyebek között elmondta, hogy a különböző egyete-mi részlegek az egyre növekvő hallgatói létszám ellenére lényegé-ben a múlt században létesített épületekben végzik oktató-ne-velő munkájukat. az épületek nagy része elavult, zsufolt, különö-sen súlyos a helyzet a természettudományi karon, ahol a gyakor-latok céljára egyre több laboratóriumi és szemináriumi helyiség-re lenne szükség. a bölcsészettudományi kar - eredetileg 800 közép-iskolai tanuló oktatására méretezett épületében - jelenleg három és félezer nappali, esti és levelező tagozatos hallgató oktatása folyik igen nehéz körülmények között.

megszületett a végleges döntés: az új természettudományi kart lágymányoson a duna-part - petőfi-híd és a déli összekötő vasuti híd közötti - mintegy 26 hektáros - területen építik föl. a budapesti műszaki egyetem közvetlen szomszédságában az oktatá-si és a tudományos kutatási együttműködés is előnyösen megvaló-sítható lesz. a létesítményt két és félezer hallgató számára ter-vezik. fölépítésével lehetővé válik a természettudományi kar egyes részlegeinek fokozatos áttelepítése az új épületekbe és ezzel egyidejűleg a bölcsészettudományi kar zsufoltságának enyhíté-se a felszabaduló muzeum körüli épületek igénybevételeivel. a ttk fejlesztésén túlmenően a lágymányosi területen kívánják megépíteni a budapesti felsőoktatási intézmények igényeit kie-légítő sportlétesítményeket, a továbbiakban szükséges kollégium-mokat és egyéb épületeket.

a középülettervező iroda már dolgozik a technológiai terveken. a negyedik ötéves terv időszakában elsősorban a technológiai és a műszaki előkészítés lesz a legfontosabb feladat s várhatóan 1974-75-ben az építkezés is megkezdődik./mti/

- 33 -

1612

bb.45. szentendre és a szerb irodalom - emlékkiállítás jakov ignjatovic jugoszláv író születésének évfordulóján

t -don/ká/ok -cz

1972. július 14.

Jakov Ignjatovic jugoszláv író születésének 150. évfordulója alkalmából pénteken a szentendrei ferenczy muzeumban ünnepi külsőségek között nyitották meg a „szentendre és a szerb irodalom„ emlékkiállítást.

Jakov Ignjatovic a magyarországon élő szerb nép kiemelkedő egyénisége volt, aki kora haladó társadalmi-politikai törekvéseit képviselte. az író hosszú ideig szentendrén dolgozott, ahol tevékenyen bekapcsolódott a múlt századi magyar társadalmi életbe. kossuth hadseregében mint tiszt teljesített szolgálatot. Ignjatovic - a többi között - katonai tevékenységével elismerést és megbecsülést vívott ki a magyarság körében.

a jakov Ignjatovic születésének 150. évfordulója alkalmából rendezett szentendrei ünnepségen hangsúlyozták: a „szentendre és a szerb irodalom„ című kiállítással tovább erősödik, mélyül a magyar és a szerb nép barátsága./mti/

...

bb.46. kastélyszállót avattak bükön

vid/fm/ok -cz

1972. július 14.

felújították nyugat-dunántul egyik legszebb barokk műemléképületét, a büki szapáry-kastélyt. többszázéves falai között kastélyszállót alakítottak ki, amelyet pénteken havasi pál, az országos műemléki felügyelőség főmérnöke adott át rendelkezésükre. hetvenen lakhatnak a 30 szobában, amelyeknek egy részét iparművészeti értékű butorokkal rendezték be. az eredeti berendezés több darabja is látható a kastélyszállóban. restaurálták a dísztermet is, amelyet Pietro Antonio Conti olasz szobrász művész stukkó díszítetek.

a kastélyszálló kialakítására - sándi katalin tervei alapján - 9 millió forintot költött a vas megyei tanács és az országos műemléki felügyelőség./mti/

...

15.45/ok

- 34 -

16.15

bb.47. új távbeszélő szolgáltatás debrecenben

vid/fm/ok -cz

1972. július 14.

szolnok után augusztus 1-től minden debreceni előfizető közvetlen tárcsázással hívhatja budapestet és több vidéki nagyvárosunkat, többek között Győr, Miskolc, Pécs, Szolnok, Szombathely, telefonállomásait, valamint majdnem az egész Balaton-környékét - jelentette be pénteken a debreceni postaigazgatóságon tartott tájékoztatón nagy tiborné, a vállalat igazgatója.

az új hálózat kiépítésével - amelyet egy évvel ezelőtt kezdtek meg - a korábbi 21-ről 57-re emelkedett a telefonvonalak száma. ezzel csökkenteni lehet a zúfoltságot, a közvetlen kapcsolat pedig megrövidíti a várakozási időt. a közvetlen kapcsolat előnye nem három percre és azon felül percenként állapítják meg, hanem nappal - 7 órától 20 óráig - 15 másodpercenként, 20 órától reggel 7 óráig pedig 20 másodpercenként egy forintot számítanak fel. megszüntetik a munkanapok forgalmas időszakában a hat percen felüli háromszoros díjfizetést. az új szolgáltatás kizárja a meghívás, a hívott fél költségére kért beszélgetések lehetőségét, hiszen közvetlen tárcsázás esetén minden beszélgetés azonnal történik. az automata rendszer mellett továbbra is megmarad a hagyományos, a távbeszélő kezelőjének segítségével végzett hívások lehetősége.

a postaigazgatóság vezetője felhívta a figyelmet arra: beszélgetési díjak csökkentése érdekében szükséges az alközpontok kezelőinek gyors beavatkozása, mivel a számláló készülék az alközpont jelenléte kezéséig számítja fel a beszélgetések díját.

a közeljövőben hat nyilvános állomás felszerelését is tervezik főleg szállodákban./mti/

...

16.06/ok

16.20

- 35 -

bb. 48. megnyílt az ötödik miskolci helyiipari kiállítás

vid/fm/rj -cz

1972. július 14.

a borsod megyei tanács és miskolc megyei város tanácsa közös rendezésében pénteken nyitották meg az ötödik helyiipari termék-kiállítást és vásárt a miskolci sportcsarnokban.

a kiállításon több mint hetven tanácsi és szövetkezeti vállalat, tiznél több - minisztériumi felügyelet alá tartozó - ipari üzem és csaknem husz kisiparos termékei szerepelnek.

dr. Ladányi József, a borsod megyei tanács elnöke megnyitó beszédében elmondta, hogy a megye helyiiparában dolgozók száma megközelíti a huszezret, s közülük több mint tízezer a nődolgozó. Üdvözölte heves, nógrád, fejér, szabolcs-szatmár, zala és pest megye kiállítóit. az első alkalommal, 1967-ben miskolcon megrendezett helyiipari bemutatón tizenhárom vállalat vett részt, - mondotta dr. Ladányi József, most pedig már száz kiállító termékeit tekinthetik meg az érdeklődők.

a kiállítás megnyitása alkalmából kiosztották a díjakat. a helyiipari kiállítás nagydíját a miskolci kárpitos ipari szövetkezet nyerte el egyedi tervezésű garnitúrájával és a korszerű lakásokban alkalmazható fekvőhelyeivel. a borsod megyei tanács elnökének különdíját a hollónházai porcelángyár, miskolc megyei város tanácsa elnökének különdíját a vimelux elektrotechnikai vállalat, a kiszöv elnökének különdíját a miskolci méretes ruházati szövetkezet nyerte el.

a kiállított termékeket tíz első, tizenöt második és husz harmadik díjjal jutalmazta a zsűri ezenkívül 12 elismerő oklevelet adott át a résztvevőknek.

a július 23-án záruló ötödik miskolci helyiipari termék-kiállításon és vásáron bemutatta termékeit többek között a borsodi erdő és fafeldolgozó gazdaság. nyers rönkfából kialakított kerti berendezéseit, valamint széldezkából összehozott hétvégi házaikat a látogatók száza nézték meg már az első napon - csak úgy, mint a sárospataki falipari vállalat által - a bodrogközi hagyományok alapján készített butorokat.

a kiállításon szerepel többek között a házilag elkészíthető, illetve használható finn szauna-fürdő és a családház-építkezést megkönnyítő számos műszaki újonság, a miskolci műanyagipari vállalat például eddig hiánycikknek számító olyan berendezéseket állított ki, - vízvezeték-szerelvényeket, kemping-étkészletet - amelyeknek gyártását már meg is kezdte.

a kiosztott díjakon kívül a látogató közönség is szavaz: melyik terméknek ítéli jutalmát. /mti/

16.25 rj

- 36 -

1400

bb. 49. gépjavítás az aratási kényszerszünetben - aratási alkatrész-~~sz~~ - háromszázötven millió forinttal nagyobb raktárkészlet

/i/jf/tr/rj ie -cz

1972. július 14.

pénteken az alföldi megyékben ismét megkezdődött az aratás, a dunántúlon azonban, ahol a talajt a záporok és zivatarok mélyen átáztatták, egyelőre még „pihentek”, a kombájnok. a szerelők a kétnapos kényszerszünetet használták fel arra, hogy rendbehozzák a gépeket és kicserélik a hibás alkatrészeket. az agrotársulatnál az mti munkatársának elmondották, hogy az alkatrészellátás a tavalyinál lényegesen jobb. sikerült a felkészülés, minden eddiginél nagyobb készletek várják a megrendelőket. az aratást közvetlenül megelőző nyitókészlet például 350 millió forinttal volt nagyobb az 1971. évinél.

az elmúlt évben sokszor alapvető alkatrészek és cseredarabok hiányoztak a raktárakból. idén ezen a téren is sikerült előbbre lépni: kétszer több műszaki és gumiaruból válogathatnak a gazdaságok. a kombajn egyik legkeresettebb tartozéka, az ugynevezett felhordólánc- amelyik a levágott gabonát viszi fel a cséplőegységhez - sokáig volt a hiánycikkek listáján. idén - először - ki tudják elégíteni a megrendelőket. ugyanígy bőséges a kíná-

lat a különféle ékszíjakból, amelyek nélkül sokszor napokig megbénulnak a nagyteljesítményű betakarítógépek. a nagyméretű gumiköpenyek sem hiányoznak a raktárakból, ezekből is kiváló ellátást biztosított a megév.

néhány alkatrész után azonban most is hiába kilincselnek az anyagbeszerzők. az ndk-ból szállított mezőgazdasági gépek egy részéhez nem találni cseredarabokat a raktárakban. nincsen például elegendő szalmabálázó kötözőtü, bár az ndk-ból gyors szállításmányként teherautóval már több ezer darab érkezett, még újabb küldeményekre van szükség a zavartalan munkához.

újonság, hogy mozgó alkatrész-, „boltok”, keresik fel ezekben a napokban a nagyobb gazdaságokat. a kereskedelem gépjárművekkel küldi helyszínre a legkeresettebb alkatrészeket. sokat segített az ellátáson az is, hogy alkatrészbörzét hirdetnek meg, ezeken a gépalkatrészellátásban érdekelt 17 vállalat szakemberei kicserélték a raktárkészleteket. a legutóbbi börzén 33 millió forint értékű alkatrész cserélt gazdát. ily módon a megyei vállalatok feltölthették raktáraikat és kiegyensúlyozottabbá tették ellátást. /

16.38 rj

- 37 -

o
1705

bb.50. végetért a tizedik ipari szeminárium

vid/fm/ok -cz

1972. július 14.

pénteken a miskolci nehézipari műszaki egyetemen befejezte tanácskozását a kohó- és gépipari minisztérium tüzeléstechnikai kutatóintézetének a miskolci egyetemvárosban működő intézménye, valamint a mtesz borsod megyei szervezete és az energia-gazdálkodási tudományos egyesület miskolci csoportja által rendezett tizedik ipari szeminárium.

A tanácskozás célja az volt, hogy kölcsönösen megismerjék és egyeztessék a kgst ipari integrációjában résztvevő szocialista országokkal alkalmazott kemenceépítési és tüzeléstechnológiai eljárásokat.

A miskolci nehézipari műszaki egyetemen megrendezett tizedik ipari szemináriumon több mint háromszáz hazai kohóipari építőanyagipari- hőtechnológiai szakemberen kívül hevennél több a szovjetnióból, Lengyelországból, az ndk-ból, csehszlovákiából, bulgáriából érkezett szakember, tudományos kutató vett részt.

A háromnapos tanácskozáson a kohászatban és más iparágakban alkalmazott kemenceépítési, valamint tüzeléstechnikai megoldásokról huszonhárom előadás hangzott el. ebből tizenötöt a szocialista országok kutatói tartottak.

A tanácskozás végeztével a szocialista országok tudományos kutatói, valamint a kemenceépítési és tüzeléstechnikai kérdésekkel foglalkozó felsőoktatási intézmények professzorai arra a megállapodásra jutottak, hogy a kgst keretében kialakulóban lévő integrációs tendencia szükségessé teszi, hogy rendszeresen ismertessék a már bevált eljárásokat, s hogy összehangolják a kutatási témákat./mt1/

...

bb.52. magyar-burmai megbeszélések

t bc/tm/zs/ok -cz

1972. július 14.

pénteken délután az országházban magyar-burmai megbeszélések kezdődtek.

magyar részről a megbeszéléseken részt vett fock jend, a minisztertanács elnök és hollai imre külügyminiszterhelyettes.

burmai részről a megbeszéléseken részt vett u ne win, a burmai unió forradalmi tanácsának elnöke, miniszterelnök, és uko ko miniszterhelyettes, a forradalmi tanács és a miniszter tanács titkára./mt1/

...

- 38 -

16.40/ok

1710

bb.51. árvízvédelmi készütség a rábán, a murán és a zalán

1 sb/vid/tm/1e/1j -cz

1972. július 14.

A meteorológiai jelentések szerint csütörtöktől péntekig a dunántúlon újabb jelentős csapadék hullott: murakeresztúrnál 56, szombathelynél 47, Lentinél 48 milliméter csapadékot mértek. az esőzés kiterjedt az alpok délnyugati lejtőire is, s így tovább áradtak a nyugat-dunántúli folyók. Letenyénél a mura vízszintje pénteken reggel 364 centiméter, s ezért az előző nap este elrendelt első fokú árvízvédelmi készütséget másodfokúra növelték. délután két óráig újabb 15 centiméterrel emelkedett a vízszint, s a jelzések szerint még tovább árad. pénteken délelőtt a zala folyó torkolati szakaszán is kivonultak az elsőfokú árvízvédelmi készütség - tehát a megerősített figyelemmel kísért - erdő, mert a vízszint zalaapátinál meghaladta a 200 centimétert, s a lassu áradás folytatódik. pénteken délután pedig a rába mentén rendeltek el elsőfokú árvízvédelmi készütséget. szentgotthárdnál ugyanis reggel 401 centiméterrel tetőzött a folyó árulláma. a délutáni jelzések szerint szentgotthárdnál már több mint 10 centiméterrel apadt a víz, s az áradás tovább vonult a folyó középső szakaszára.

A csütörtökön megáradt patakok legnagyobb részén már megkezdődött az apadás. így csak átmenetileg került sor védekezésre a dél-dunántúli több községénél. mohács körzetében a borza patak és a majsai malomárok lépett ki medréből, s ideiglenesen 14 lakóházat kellett ovatosságból kiüríteni. magyarboly mészégető üzemét is veszélyeztette a víz, de homokzsákokkal sikerült utját állni. a villányi és a siklósi vasútállomáson, továbbá kaposvár belterületén szivattyúzással kellett eltávolítani a mélyebb helyeken összegyűlt vizet. a rinya-patak és számos tsz halastó gátjait földdel, homokzsákokkal magasztották, hogy megakadályozzák a kiöntést.

A rába egyik mellégága, a lapincs patak még osztrák területen kiáradt és az átvonuló víz mintegy 400 méter hosszú szakaszon átzudult a rábafüzes-szentgotthárdi úton. így szentgotthárdot elzárta a főútvonaltól, s átmenetileg csak kerülővel érhatték el a községet a közúti járművek. a zala megyei szentgyörgyvölgyi patak nemesnép község mélyebb területén körülvevett lakóházat, s a lakóházat átmenetileg biztonságosabb helyre szállították. a patak több utszakaszt is elárasztott.
/folyt.köv./

- 39 -

16.53/ok

1720

bb.51./árvizvédelmi.....folyt./ok

a péntekre virradó éjszaka a duna legfelső szakaszának vízgyűjtő területe, elsősorban a traun és az enns folyók völgye kapott újabb jelentős csapadékot. ez az esővíz további utánpótlást ad a duna árhullámának, amely péntekre már elérte a budapesti szakaszt, s 243-ról 284 centiméterre emelte a vízszintet. a jelzések szerint szombaton már valószínűleg eléri a 400 centimétert, s az újabb vízpótlás hatására előreláthatóan a számítottnál későbbben tehát nem vasárnap, hanem a jövő hét elején tetőzik a mintegy kétméteres árhullám a budapesti szakaszon.

a meteorológiai jelzések szerint az ország nyugati részén szombaton már időnként felszakad a felhőzet, és mérséklődik az erős északnyugati, északi szél. a kedd reggeli érvényes távprognozsis is biztató, az időjárás tovább javul, s inkább csak az ország keleti részében kell számítani záporra, zivatarra./mt1/

bb.53. évente több mint 70 000 gyógykezelés hajduszoboszlón

vid/fm/ok -cz

1972. július 14.

az üdülővendégek orvosi ellátását tárgyalta meg pénteki ülésén a hajduszoboszlói városi tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen szó esett arról, hogy évente csaknem egymillió vendég keresi fel az alföldi várost, s közülük nagyon sokan gyógyulás céljából látogatják a télen-nyáron üzemelő gyógyfürdőt. összesen 6 000 szálláshely áll az idegenforgalom és a beutaltak rendelkezésére, s ebből 2 000 egész esztendőben, kétharmada pedig csak a strand-szezonban működik. évtizedek óta elsősorban reumás betegeket fogadnak hajduszoboszlón, ez évtől kezdve két gyógyító központ működik az üdülő övezetben. a szot béke gyógyüdülője mellett áprilistól kezdve üzemel a csaknem 30 millió forintos beruházással elkészült városi gyógyfürdő is. évente mintegy 70 000 gyógykezelést végeznek hajduszoboszlón. az új részlegek kialakításával lehetőség nyílt a komplex terápis követelmények kielégítésére./mt1/

17.10/ok

17.10

m

bb.54. sztk-beutaltakat is fogad a győri gyógyfürdő

vid/fm/rj -cz

1972. július 14.

a győri víz- és csatornamű vállalat- a győri fürdőkombinát részéként - huszmillió forintos költséggel korszerű kád- és sulyfürdőt létesített, amelyet egy hónappal ezelőtt nyitottak meg a közönség számára. a fürdő egyik része tisztasági, nagyobbik része pedig gyógyászati célokat szolgál. a termál és gyógyfürdőt, két - ásványi sókban gazdag- mélyfutasú kut víze táplálja, amelyet az egészségügyi minisztérium a közelmúltban nyilvánított gyógyvízzé. a gyógyfürdői szolgáltatásokat a fürdőigazgatóság, - a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának megyei igazgatóságával kötött megállapodás alapján - e héten kezdte meg. ennek megfelelően a mozgásszervi betegek orvosi beutalás alapján, szakorvos felügyeletével fizioterápiás asszisztensek, gyógy-masszőrök és gyógytornászok közreműködésével veszik igénybe a termál medencét a kád- és sulyfürdőt, a gyógymasszázszt, az elektromos rekeszfürdőt, az elektromos kádfürdőt, a vizalatti vizsugár-masszázszt és más korszerű gyógy módokat. pénteken már több mint száz sztk-beutaltat kezeltek a győri fürdőben. /mt1/

bb. 55. az egyesült vegyiművek új terméke: az ultra hajsampon - sajtótájékoztató szegeden

vid/fm/rj -cz

1972. július 14.

a július 21-én megnyíló szegedi ipari vásár kiállítói közül az első sajtótájékoztatót az egyesült vegyiművek tartotta pénteken a tiszai szálló tükörtermében. vad jános igazgató elmondta, hogy új termékkel, az ultra hajsamponnal jelentkeznek a vásárra. a száraz és zsíros haj mosására egyaránt alkalmas, kellemes illatú samponból a szegedi bemutató látogatói már vásárolhatnak is. a vállalat készítményei iránti növekvő érdeklődést bizonyítja, hogy a belföldön forgalmazott mosó és tisztítószeres mennyisége évente tíz-tizenöt százalékkal növekszik. az idén kapta megötödik termékük a kiváló áruk fórumának elismerését. az év végéig az üzletekben olyan vitaminos fürdősampon-széria jelenik meg, amely külön készül a férfiaknak és külön a nők részére. a női fürdősamponok a legkedveltebb kölnimárcák illatát tartalmazzák. /mt1/

17.15 rj

17.15

- 41 -

bb. 56. „székcsata,, a muskátliban - elítélték a perkátai garázdákat

vid/fm/rj -cz

1972. július 14.

alaposan felöntött a garatra a perkátai muskátli kisvendéglőben a 30 éves somogyi lajos, a 26 éves csányi károly, és a fiatalok k. ferenc és p. lajos- mindannyian perkátai lakosok. záróráig italoztak, majd k. ferenc felállt és minden ok nélkül pofonütött egy férfit. az kitért a támadás elől, s ezt látva az illetársaság tagjai felbátorodtak, s mindannyian rátámadtak az illetőre. k. ferenc a „nagyobb nyomaték,, kedvéért egy széket hajlított az asztal felé, azt azonban a megtámadottak sikerült „kivédenie,, ez megadta a jelt az általános „székcsata,, megkezdésére, a négy barát a kezük ügyébe eső ülőalkalmatosságokat a jelenlevők fejéhez vagdosták. amikor már nem találtak több széket, sörösvégekkel folytatták a csatát és több sérülést okoztak. a verekedésnek az egyik jól megtermett felszolgáló vetett véget, aki megfékezte a verekedés két legszilajabb részvevőjét, somogyi lajost és csányi károlyt.

a négy barát ezután „erősítésért,, sietett, s hamarosan barátaikkal „megerősítve,, tértek vissza, s fenyegetni kezdték a felszolgálót. a csendháborításnak csak az vetett véget, hogy valaki elkialtotta magát: „már szóltunk a rendőröknek!,, ezt hallva a támadó sereg azonnal szétszaladt.

a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa többek által elkövetett garázdás miatt somogyi lajost és csányi károlyt hét-hét hónapi, p. lajost négy hónapi szabadságvesztésre, k. ferencet pedig tíz hónapi javító-nevelő munkára ítélte. /mti/

bb. 58. csehszlovák művészek kiállítása az ernst muzeumban

t/nn/tm/rj zs -cz

1972. július 14.

az ernst muzeumban pénteken megnyílt a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében két szlovák képzőművész, dezider milly festő és ján kulich szobrász kiállítása. a tárlaton több mint 100 mű látható: dezider milly 65 képe és ján kulich 50 alkotása. megnyitó beszédet dr. bodnár éva, a magyar nemzeti galéria festészeti osztályának vezetője és ján hraskó, a szlovák nemzeti galéria igazgatója mondott.

a szlovák művészek kiállításának megnyitóján megjelent demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, továbbá társadalmi, művészeti életünk számos más kiválósága. jelen volt a szlovák nemzeti galéria négytagú delegációja, valamint dezider milly festőművész özvegye, priska milliova is. /mti/

17.20 rj

- 42 -

1740

bb.57. az mszmp központi bizottságának

gk/zs/ok -cz

1972. július 14.

meghívására pénteken budapestre érkezett a német kommunista párt tanulmányi küldöttsége robert steigerwaldnak, a titkárság tagjának vezetésével. /mti/

bb.59. magyar- finn baráti találkozó szolnokon

vid/fm/ok la

1972. július 14.

a szolnokon tartózkodó riihima:ki-i finn testvérvárosi delegáció pénteken megyeszékhelyen magyar- finn barátsági találkozón vett részt. az ünnepi eseményen csoma kálmán, a szolnoki városi tanács elnöke és pentti vuorinen, riihima:ki polgármesterhelyettese méltatta a két nép barátságát. /mti/

bb.60. napközis strand^d-táborok szolnokon

vid/fm/ok la

1972. július 14.

pénteken megkezdtek két szolnoki strandon, a tiszaligetben és a máv-uszodában a napközis tanulók nyári táborának berendezését. a strand-táborokban reggeltől estig nevelők felügyelete mellett lubickolhatnak a gyerekek, ott kapják meg az ellátást is. a városi tanács kemping-felszereléseket, nyugágyakat vásárolt a napközis táborok részére és fizeti a felügyelőtanárok tiszteletdíját. a tiszaligeti strandon például hat iskola száznyolcvan tanulója vesz részt július 17-től augusztus 12-ig napközis táborozásért. /mti/

bb.61. uj buza a jászberényi malomban

vid/fm/ok la

1972. július 14.

megérkezett az első huszonnégy vagonos uj buza-szállítmány a jászág legnagyobb malmába, jászberénybe. a hét végén már az uj lisztből készült kenyeret sütik a jászági pékségben. a jászberényi molnárok véleménye szerint jóminőségű az idei kenyérgabona. /mti/

- 43 -

1740

bb. 62. vit: 1973. július 28- augusztus 5.
- jó ütemben halad az előkészítés

t/pr/tr/rj zs la

1972. július 14.

csütörtökön és pénteken budapesti ülészetett a x. világifjúsági és diáktalálkozó előkészítésével foglalkozó ideiglenes munkacsoport- tájékoztatták az újságírókat pénteken a divsz rózsadombi székházában. dominique vidal, a x. vit koordinációs titkára elmondotta hogy az idén januárban szófiában ülészetett a nemzetközi előkészítő bizottság, itt döntötték el, hogy a vit 1973. július 28. és augusztus 5. között lesz az ndk fővárosában, berlinben, egyetértettek a vit-re való felhívás szövegében, mint a politikai előkészítés nélkülözhetetlen eszközében, koordinációs titkárt választottak, s megalakították a felkészülést segítő ideiglenes munkabizottságot, amely most budapesti tanácskozott. a x. vit alap gondolata: fejezze ki a világ ifjúságának harcoss antiimperialista törekvéseit, s legyen nyitott fórum- vallás- ra, nemzetiségre, vagy politikai hova- tartozásra való tekintet nélkül minden olyan ifjúsági szervezet számára, amely elfogadja a divsz felhívásában deklarált elveket.

az előkészületekből ítélve a x. világifjúsági találkozó a szolidaritás, a béke és barátság, az ifjúsági jogok, érdekek védelmének fesztiválja lesz. eddig husz országban alakultak meg a nemzeti előkészítő bizottságok, s a tervek szerint az idén októberben tartja berlinben következő ülését az ideiglenes munkacsoport. ott határozzák meg a vit jelszavát, általános programját, s várhatóan döntenek majd arról is, hogy mik azok a legégetőbb nemzetközi kérdések, amelyeknek külön napot kell, érdemes szentelni.

erich rau, az fdj központi bizottságának titkára arról tájékoztatta az újságírókat, hogy berlin várja az öt földrész haladó ifjúsági mozgalmainak képviselőit, s erich honecker elnökletével már több hónapja megalakult az ndk vit előkészítő nemzeti bizottsága. beszámolt arról, hogy számos üzemben, gyárban, vállalatnál már most vit- műszakokat tartanak, s munkájuk ellenértékét a szolidaritási csekkszámllára fizetik be az ndk fiataljai. készülnek a művészek és a sportolók is, baráti találkozók zajlanak, s pályázatot hirdettek a fesztiváldal megírására.

/folyt.köv./

17.37 rj

- 44 -

18/10

bb. 62. / vit, 1973. ... 1. folyt./rj

alejandro yanez, a nemzetközi diákszövetség alelnöke arról beszélt, hogy az ndsz, miként a multban, most is jelentős részt vállal a fesztivál előkészítéséből, s értesüléseik szerint már eddig is sok afrikai és latinamerikai diákszervezet jelezte részvételi szándékát. - a berlini vit az ifjúsági mozgalom tevékenységének egy jelentős szakaszát zárja le, ugyanakkor újabb harcok kezdete is lesz- vette át a szót alain therouse, a divsz főtitkára. elmondotta, hogy a vit-et megelőzően két jelentős esemény is lesz: helsinki európai ifjúsági konferenciát rendeznek a béke és biztonság ügyének segítésére, moszkvában pedig megtartják a dolgozó fiatalok világtalálkozóját. a divsz főtitkára bejelentette, hogy eddig 100 000 dollár gyűlt össze annak a kórháznak a felépítésére, amelyet nguyen van troi névvel hanoiban állít fel a divsz.

a magyar fiatalok már megkezdték vit-re való felkészülésüket- mondotta hargita árpád, a divsz magyar alelnöke. - megalakult a nemzeti előkészítő bizottság, a kisz vezetőképző táboraiban ismertették az eddigi vit-ek történetét, előadásokat tartottak a haladó ifjúsági mozgalmak tevékenységéről, s a közeljövőben pakson, a dunamenti fiatalok találkozóján teremtenek fórumot a vit alap gondolatának, a fesztiválra való mozgósításnak. /mti/

..

bb. 64. magyar-Lengyel vámmegállapodás

1/sl/pá/rj la

1972. július 14.

dr. terpitkó andrás, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoka és jaroslaw noviczki, a lengyel fővámigazgatás elnöke pénteken budapesti megállapodást írt alá. a megállapodás szabályozza a magyarországon, illetve lengyelországban állami vállalatnál vagy szövetkezetnél ideiglenesen munkát vállalóknak kölcsönösen nyújtható vámkedvezményeket. /mti/

..

18/10

- 45 -

bb.63. javult a belvizehelyzet szekszárdon, apad a kapos

vid/fm/ok -la

1972. július 14.

szekszárdon az időjárás javulása folytán pénteken első fokura módosították a harmadfoku belvízvédelmi készültséget. befejezték az elöntött pincék, helyiségek szivattyuzását, megtisztították az iszaplavínától a főutakat. az utólagos felmérés szerint két nap alatt 134 milliméter csapadék ömlött a város területére, s a városi tanács nyolc-tízmillió forint értékűre becsüli a vihar- és belvízkárt. háromezer köbméternyi iszapot - a szőlődombokról lesodort termőföldet - távolítanak el a csatornákból, árkokból, utakról. több mint harminc helyen keletkezett pince- vagy épületkár, s ezek felmérését is megkezdte az állami biztosító. hozzáfogtak az élelmiszergazdasági kiállítás és vásár leendő területének víztelenítéséhez és tereprendezéséhez is, amelyet a napsütés is segített, bár délután újabb zápor öntözte meg a várost.

a kapos folyónál pénteken délután még tartott a másodfoku belvízvédelmi készültség, a folyó áradása azonban már tetőzött és megkezdődött apadása.

a szélviharos esőzés a gabonák husz-huszonöt százalékát alaposan megdöntötte, s így betakarítási veszteségre lehet számítani Tolna megyében. az aratást is annyira visszavetette, hogy a gépek talán egy hétig sem mehetnek az átázott földekre. a dombokról lezuduló víztömeg sokfelé tövestől sodorta magával a kukoricát, a paprikát és más növényeket is, és nagy károk keletkeztek a gyümölcsösökben, főleg a kajsziarackosokban. a párás időben a szőlőkben erősödött a peronoszpóra-veszély ezért -amint lehet - a mielőbbi permetezést javasolják a szakemberek./mti/

17.55/ok

- 46 -

18/0

embargó:19.00 h-ig!

bb.66. a magyar szocialista munkáspárt

mm/zs/ok la

1972. július 14.

központi bizottsága táviratban üdvözölte a japán kommunista pártot megalakulásának 50. évfordulója alkalmából./mti/

bb.65. helyreállították az elmosott vasuti töltéseket a dél-dunántulon - kiöntöttek a baranyai vízfolyások - majson husz lakóházat ki kellett üríteni

vid/fm/ok la

1972. július 14.

a mecsek vidékén a pénteki esőzések nyomán tovább áradtak a patakok és közülük néhány ki is lépett a medréről, mezőgazdasági területeket öntve el és lakótelepüléseket fenyegetve. kedd estétől péntek délig minden eddigi rekordot felülmúló - több mint mérféltözezer milliméternyi - eső zúdult erre a tájra, ami egy egész negyedévi csapadékmennyiségnek felel meg. legnagyobb a veszély a mecsekben eredő és a drávába ömlő karasicán, amelyen 1955 óta nem volt ilyen magas vízállás. a színültig megtelt vízfolyás több helyen kiöntött és több ezer holdnyi szántót, rétet, legelőt, erdőt árasztott el. szederkénynél 160 ember védelmezte és erősítette a töltéseket. ennek köszönhető, hogy bár a víz több helyen is betört a községbe, körülvette a művelődési házat és az általános iskolát, elárasztotta a házak alsóbb részeit, eddig még nem okozott kárt az épületekben. csupán az állatokat kellett egy csomó helyről áttelepíteni, mert a mélyebben fekvő istállók és ólak víz alá kerültek. súlyosabb a helyzet a határszéli majson, ahol a borza egyik mellékága hirtelen megáradt és a víz behatolt a községbe. emiatt husz lakóházat ki kellett üríteni, a veszélyeztetett családokat más lakóházakban, illetve iskolákban helyezték el. itt is víz alá kerültek a termelészövetkezet földjei.

a rohanó vízáradat megrongálta a dél-dunántuli vasutvonalakat is. márok és villány között 1 200 méter hosszúságban mosta ki a víz a töltést, úgyhogy négy órán át szünetelt a forgalom. ide 40-45 vagonnyi követ szállítottak a pálya helyreállítására végett. pécsvárad és erdőmecske között 400 méteren rongálódott meg a vasutvonal és itt nyolc óra hosszat szünetelt a vonatközlekedés. ugyancsak kimosta a víz a töltést a kaposvár és szentbalázs, valamint a godisa és abaliget közötti vonalszakaszon. mindenütt nagy erővel kezdődött meg a munka, úgyhogy rövid idő alatt helyreállt a forgalom. a vonatok sebességkorlátozással ugyan, de menetrend szerint közlekednek ezeken a vasutvonalakon./mti/

18.43/ok

- 47 -

18/0

bb. 67. felhasználható 19 óra után!

husz ország fiatal muzsikusaik közös hangversenye pécsen - be-
zárult az v. nemzetközi ifjúsági zenei tábor

vid/ká/rj la

1972. július 14.

a pécsi nemzetközi ifjúsági zenei tábor fiatal művészei pén-
teken este nyilvános hangversennyel búcsúztak el a vendéglátó
mecsekajai várostól. a liszt ferenc hangversenyteremben tartott
ünnepi koncerten beethoven, liszt és kodály műveit szólaltatta
meg a nemzetközi zenekar sándor jános liszt-díjas karnagy vezénylet-
vel. nemes hagyománya a pécsi zenei táboroknak, hogy a búcsuhang-
verseny bevételét minden alkalommal valamilyen közösségi célra for-
ditják. az idei koncert jövedelmét a legkisebbek javára - a mecsek-
ajjai város óvodáinak fejlesztésére - ajánlották fel a fiatal mu-
zikusok.

a most bezárult - sorrendben az ötödik - nemzetközi ifjúsági zenei
táborozáson husz európai és tengerentúli országból csaknem 170
zeneművész, illetve zenepedagógus vett részt. a két hetes prog-
ram során a fiatalok megismerkedtek ének-zene tanításunk világ-
hírű módszereivel, a magyar muzsika történetével és hazánk mai
zenei életével. a jeunesses musicales - az ifjú zenebarátok -
magyarországi szervezete és pécs város tanácsa 1973 nyarán ismét
megrendezi a fiatal muzsikusok nemzetközi táborát. /mt1/

--

bb. 68. harmadfoku árvízvédelmi készülség a murán

vid/ká/rj la

1972. július 14.

az utóbbi négy napban szinte megállás nélkül esett az eső
zala megye térségében. négy nap alatt 80 milliméter csapadék
hullott. a sok eső megduzzasztotta a zalai vízfolyásokat. a mura
folyó vízmagassága pénteken délután 379 centiméteres szintet ért el.
a nyugatdunántúli vízügyi igazgatóság másodfoku készülséget ren-
delt el a folyó teljes magyarországi szakaszán. a kerka folyó
több szakaszon is kilépett medréből. csesztreg és ujfalu között szűne-
tel a közúti forgalom, mert az utat át kellett venni, hogy szabad
utat engedjenek a víztömegnek. a zala vízszintje 2 nap alatt 306 cen-
timéterrel emelkedett és zalaegerszeg-zalalövő között elöntötte az ár-
téri mezőgazdasági területeket. a kebele patak áradása miatt nemes-
nép község területén több gazdasági épületből óvatosságból kitelepi-
tették az állatokat. csesztregen több lakóház küszöbéig hatolt
a víz. a lakók értékeit biztonságba helyezték.
/folyt.köv./

18.45 rj

- 48 -

: 1P&

bb. 68. / harmadfoku... 1. folyt./rj

a késő délutáni jelentés szerint a mura tovább árad, a zala
és a kerka folyók áradása azonban megállt. a zala folyó alsó sza-
kaszán, zalaapáti és a balatoni torkolat között elrendelték az el-
ső foku készülséget. a nyugatdunántúli vízügyi igazgatóság késő
délutáni tájékoztatása szerint a mura folyón az erőteljes ára-
dás miatt 18 órától harmadfoku készülséget tartanak. /mt1/

--

bb. 69. kiállítás t.ny. jablonszkaja szovjet festőművésznő alkotá-
saiból

t/nn/pá/rj zs la

1972. július 14.

tatjana nyilovna jablonszkaja szovjet festőművésznő képeiből
nyílt kiállítás pénteken a műcsarnokban, a magyar képzőművészeti
szövetség és a kulturális kapcsolatok intézete rendezésében. har-
minc alkotás mutatja be t.ny. jablonszkaját, az ukrán szovjet köz-
társaság népművészt, a szovjetunió művészeti akadémiajának
levelező tagját, aki 1940 óta számos bemutatón szerepelt művei-
vel, nemcsak a szovjetunióban, ^{hanem} több külföldi tárlaton is.

a kiállítást csik istván, a magyar képzőművészeti szövetség fes-
tő szakosztályának titkára és vlagyimir pavlovics celtner, az ukrán
képzőművészeti szövetség titkára nyitotta meg. a megnyitón meg-
jelent demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnök-
helyettese, s ott volt t.ny. jablonszkaja festőművésznő is.

/mt1/

--

bb. 70. „modern lengyel művészet”, címmel nyílt kiállítás a
műcsarnokban

t/nn/pá/rj zs la

1972. július 14.

a kulturális kapcsolatok intézete, a lengyel népköz-
társaság kulturális és művészeti minisztériuma, valamint a kiál-
litási intézmények rendezésében pénteken a műcsarnokban
„modern lengyel művészet”, címmel képzőművészeti kiállítás
nyílt. a hónap végéig nyitvatartó tárlatot dr. aradi nóra, egyete-
mi tanár a magyar tudományos akadémia művészettörténeti kutató-
csoportjának igazgatója, és bogdan cseszko író, a lengyel szejm
kulturális bizottságának tagja nyitotta meg. megjelent demeter sándor,
a kki elnökhelyettese, továbbá társadalmi, művészeti életünk számos
más kiválósága. ott volt tadeusz hanuszek, budapesti lengyel nagykö-
vet és gusztav zemla, a lengyel képzőművészeti szövetség alelnöke is.

/folyt.köv./

18.53 rj

- 49 -

APW

bb. 70. / „modern Lengyel.. 1. folyt./rj

a tárlat sokoldalúan ismerteti meg a magyar közönséggel a baráti Lengyelország kortárs festő-, szobrász-, grafikus és textilművészetét. a gazdag anyagban 40 festő, 20 szobrász, 19 grafikus, 12 szőnyeg és gobelintervező művész több mint 200 alkotása szerepel. /mti/

--

bb. 71. felhasználható 20.00 órától

megkezdődtek a szophoklész-trilógia előadásai a fertőrákosi barlangszínházban

1972. július 14.

vid/fm/rj la

a győri kiscfaludy színház társulata az elmúlt évben, nagy sikerrel vitte színre a fertőrákosi barlangszínházban szophoklész két tragédiáját, az oedipusz király-t és az antigone-t. az idei „soproni ünnepi hetek”, -re a társulat bővítette repertoárját. az oedipusz király és az antigone mellett bemutatják szophoklész oedipusz kolonoszban című tragédiáját is. jóllehet a szerző e három darabot nem szánta ciklusnak, a cselekmények összefüggése folytán az utókor mégis trilógiának tekinti. ⊕ AZOKAT

szilágyi albert rendezésében pénteken este került sor az oedipusz király és az oedipusz kolonoszban bemutatására. oedipuszt bánffy györgy érdemes művész alakította. a főbb szerepeket perédy lászló, patassy tiber jászai díjas, „dráfy mátyás, solti bertalan, kossuth-díjas, érdemes művész, szende bessy, zsigrai annamária, valamint vennes emmy alakította. az antigonét, - várady györgy jászai-díjas rendezésében - vasárnap este mutatják be fertőrákoson. /mti/

--

- 50 -

19.00 rj

1905
P

bb. 72. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti július 14-én, pénteken este:

melegszik az idő

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, szórványosan előforduló zápor, zivatar. időnként megélnékülő északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet északnyugaton 20-25, máshol 26-31 fok között. /mti/

--

bb.73. fogadás a francia nemzeti ünnep alkalmából

t ms/tr/ok la

1972. július 14.

gerard amanrich, a francia köztársaság budapesti nagykövete pénteken hazája nemzeti ünnepe alkalmából fogadást adott rezidenciáján. résztvett a fogadáson bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, nagy jános külügyminiszterhelyettes, szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, valamint a politikai a gazdasági és a kulturális élet sok ismert személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

bb.74. u ne win az állami népi együttes előadásán

t bc/tr/ok la

1972. július 14.

u ne win, a burmai unió forradalmi tanácsának elnöke, miniszterelnök és kísérete pénteken este megtekintette a magyar állami népi együttes előadását a margitszigeti szabadtéri színpadon.

a burmai vendégekkel együtt résztvett az előadáson losonczi páál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, hollai imre külügyminiszterhelyettes, hantos jános, a fővárosi tanács elnökhelyettese, dr. kós péter, a magyar népköztársaság rangos nagykövete. /mti/

21.25/ok

- 51 -

2130
P

- v é g e -